

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: The Provincial
Cor. Pritchard Ave. and McGill
Winnipeg, Man., Canada

City одить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

PK IX.

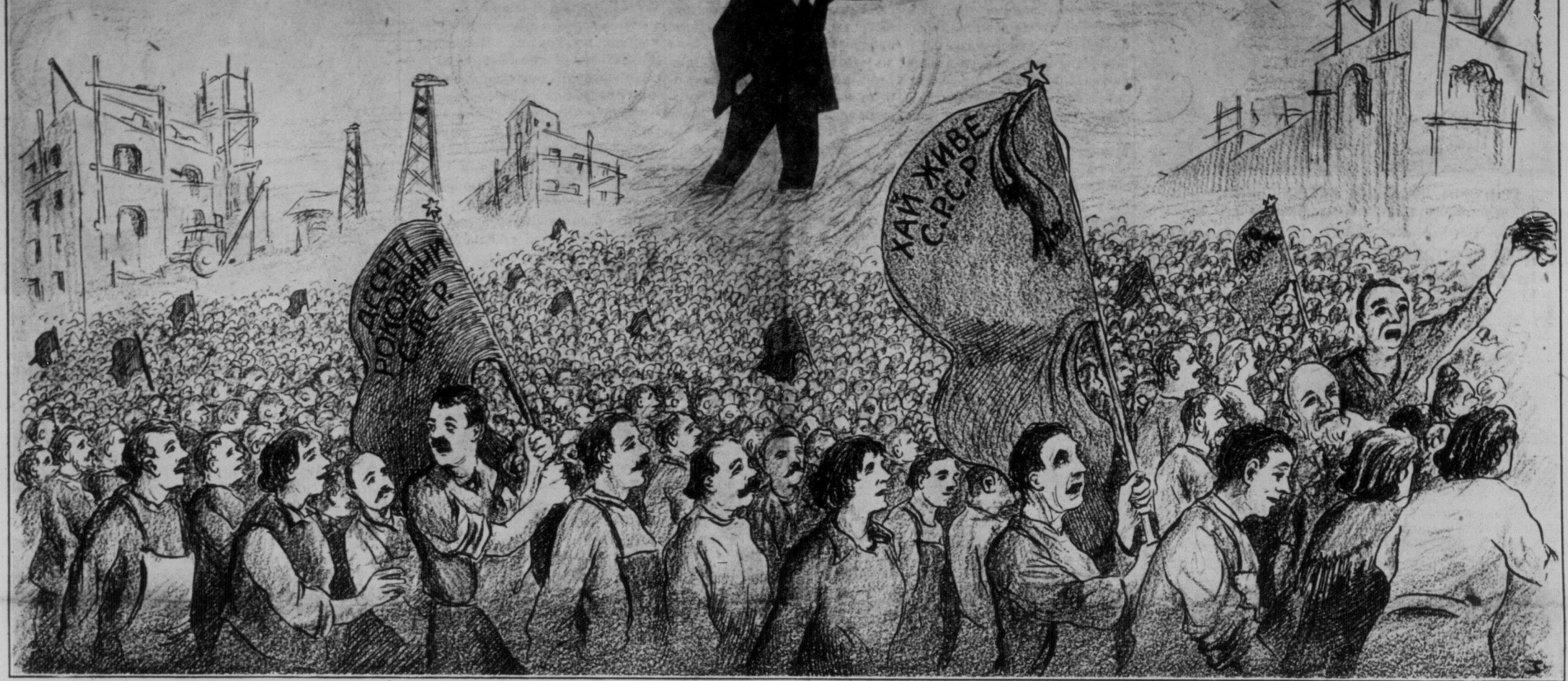
Ч. 133 (1029).

СУБОТА, 5. ЛИСТОПАДА 1927.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, NOVEMBER 5th, 1927. No. 133 (1029). VOL. IX.

1917-1927

РОБІТНИКИ АНГЛІЇ ЗДОБУЛИ У ВИБОРАХ 127 НОВИХ МІСЦЬ.

ЛОНДОН, 2. листопада. — Під час вчерашніх муніципальних виборів робітники здобули 127 нових місць у 150 містах. Партійні провідники вказують, що в останніх двох муніципальних виборах робітництво здобуло 226 нових місць.

Нікотра інша партія не здобула нових місць, крім Партії Праці. Консерватисти, наприклад, втратили около 70 місць у міських радах.

Ліберальні й консервативні газети висловили здивування з розміру робітничих здобутків, але стараються зменшити їх значиння.

В Манчестері Партія Праці здобула чотири місця від кон-

серватистів, консерватисти здобули два місця від лібералів, а незалежні здобули одне місце від консерватистів.

Вислід муніципальних виборів дає вигляд на нові здобутки Партії Праці під час надходжчих парламентарних виборів у Великій Британії.

РОЗВ'ЯЖУТЬ ГЕН. КОНФЕДЕРАЦІЮ ПРАЦІ.

ЛІСБОНА, Португалія, 2. листопада. — Кабінет рішив розв'язати Генеральну Конфедерацію Праці й усі робітничі організації, що не предложають нових своїх статутів до 15. листопада ц. р.

РАДИКАЛЬНА ПАРТІЯ ВІДТЯГНУЛА ПОПЕРТЯ ДЛЯ ПУАНКАРЕ.

ПАРИЖ, 3. листопада. — Довго назриваюча політична криза наступила в парламенті сьогодні по полудні, коли Франклін Бульйон зрезигнував з голови парламентарної комісії для закордонних справ. Причиною резигнації була відмова радикальної партії, до якої він належить, продовжати свою піддержку для уряду Пуанкаре.

Рівночасно Бульйон зголосив свою резигнацію з члена в радикальній групі. Він постійно накликав, щоб його партія продовжала своє попертя для уряду Пуанкаре.

Резигнація Франкліна Бульйона привела до розкоду в радикальній партії, яка, маючи 150 послів, була найсильнішою підпорою уряду в парламенті.

Едвард Даладье, нововибраний голова партії, схилиється в бік крайньої лівиці в парламенті.

Є можливим, що судьба уряду Пуанкаре може залежати від розвитку подій протягом слідуючих пару днів.

ФИЛИПІНЦІ ДОМАГАЮТЬСЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ.

НЮ ЙОРК, 30. жовтня. — Сюди прибув сьогодні кораблем Мануель Касон, президент филипінського сенату, щоб домогтися від уряду Злучених Держав визнання повної незалежності Филипінських Островів.

Касон заявив, що непевність щодо майбутнього Филипінських Островів здержує економічний розвій країни.

Піلسудський розпустив польський сойм і сенат

ВАРШАВА, 3. листопада. — Серед великого замішання й крику віцепрем'єр Бартель розпустив сьогодні польський сойм і сенат, щоб не допустити опозицію до висловлення її недоволень з політики уряду.

Сесія тривала лише три мінути, але ті мінути були переповнені окликами проти уряду й п'ятуванням урядових провідників, що присвоюють собі права, які їм не належать.

Негаймо після відкриття сесії віцепрем'єр Бартель вийшов на трибуну й відчитав декрет президента Мосціцького, яким розпускається обі палати.

«Уряд є урядом богузів. Він боїться нас», кричала опозиція.

На підставі декрету парламент зівстав розпущений до кінця листопада і, з огляду на факт, що його речинць кінчиться з листопадом, він не збереться більше, бо конституція постановляє, що мають відбутися нові вибори протягом трох місяців.

Поетанова опозиції покінчити з диктаторською владою прем'єра Пілсудського є жерелом політичної сварки.

ВАРШАВА, 30. жовтня. — Планується витратити 25 проц. польського бюджету на збільшення польських зброєнь. Видатки на армію будуть виносити 82 мільйони доларів. На рільництво, хоч воно є найважливішим у Польщі, мається видати лише 5 мільйонів доларів.

ЧИСЛО ЗАТОПЛЕНИХ З КОРАБЛЕМ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, Бразилія, 1. листопада. — Місцевий офіс італійської корабельної компанії, до якої належав затоплений коло Бразилії корабель «Принціпеса Мафальда», оголосив сьогодні точний спис жертв катастрофи.

На підставі цих відомостей з кораблем втопилося 314 осіб, а 945 виратувалося. Між утопленими було 27 пасажирів першої класи, 37 другої класи, 204 третьої класи, 37 моряків і 9 офіцирів, включаючи капітана Гулі.

НА ЛИТВІ СТРАЧЕНО ОФІЦІРА І 5 ЖОВНІРІВ.

ВАРШАВА, 31. жовтня. — Повідомляють, що в цілій Литві відбуваються масові арештування робітничих провідників, щоб здушити вську опозицію до диктатури прем'єра Вальдемареса.

Між іншими арештовано військового капітана Карсіса і 15 жовнірів та поставлено їх перед воєнний суд. Їх обвинувачувано в приналежності до соціалістичної партії.

Капітана й п'ятох жовнірів засуджено на кару смерті й негаймо розстріляно. Десятьох інших жовнірів засуджено на в'язницю від 5 до 15 років.

ПІЛСУДСЬКИЙ ВИБРАЄТЬСЯ ДО РИМУ.

Львівські газети повідомляють, що польський прем'єр Пілсудський вибирається під кінець цього року до Риму, де відвідає папу та Муссоліні. Чи Муссоліні запросив Пілсудського, чи він сам їде з куртоазії — невідомо. Говорять, що Пілсудський хоче придивитися в Італії до фашистської виборчої ординації, очевидно для того, щоб зареєстри її в Польщі.

Між виратуваними є 25 пасажирів першої класи, 55 другої класи, 623 третьої класи, 11 офіцирів і 231 членів корабельної залози.

Всіх пасажирів і залози на кораблі було 1,259 осіб.

БЕРЛІН, 2. листопада.

Парламентарна комісія, що обміркувала новий карний кодекс, відкинула сьогодні внесок соціал-демократів, щоб скасувати кару смерті. За внеском було 11 голосів, проти 17.

АПЛІКАЦІЯ РОБІТНИКІВ У РУКАХ ДЕПАРТАМЕНТУ ПРАЦІ.

ОТТАВА, 3. листопада. — Федеральний департамент праці негаймо візьметься за справу аплікації електричних робітників, працюючих для міста Вінніпегу, які домагаються усунення т. зв. «невільничого пакту» зі своєї угоди.

Було сказано, що департамент вже звернувся до міста Вінніпегу, щоб воно відповіло на аплікацію, внесену робітниками.

Предметом спору є, чи міські робітники мають право дучитися з іншими юніями, чи ні.

Розуміється, урядники департаменту відмовились висловити свою опінію відносно цієї справи. Вони вказали одначе, що канадський уряд давно заявився за принцип асоціації.

Право дучитися в товариства є одним з головних принципів Версальського договору. Точка 427 договору, п'ятий уступ, говорить:

«Право робітників, як і роботодавців дучитися в товариства для всіх законних цілей».

Коли наспіє відповідь міста, тоді департамент вирішить, чи треба буде назначити раду помірених.

Від коли Пітер Гінан є міністром праці, назначується менше рад і полагаюється більше спорів — через переговори між спорячими сторонами за посередництвом Гімана. Думають, що він може взятися за поладження вінніпегського спору в той сам спосіб.

РОЗПОЧАЛАСЯ ДОМІНІЯЛЬНО-ПРОВІНЦІОНАЛЬНА НАРАДА.

ОТТАВА, 3. листопада. — Домініально-провінціональна конференція розпочалася сьогодні перед полуднем у кімнаті зазначеної комісії в парламентарному будинку й після короткої привітної промови прем'єра Мекензі Кінга, приступила до властивих нарад без ніяких вступних формальностей.

Четверта точка денного порядку про регулювання воздухоплавства прийшла перша під наради і з нею покінчено на передполудневім засіданні. Відносно цієї точки порушено питання щодо юрисдикції федерального уряду над воздухоплавством і щодо толкування слова «навігація» в Бритиш Норт Америка Екті.

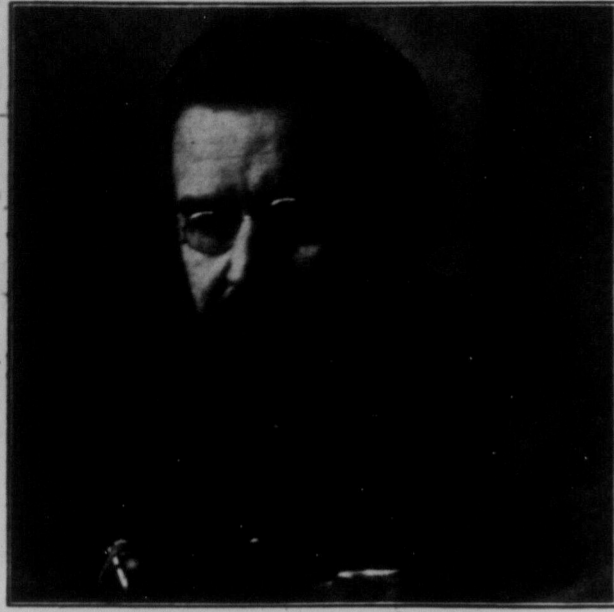
В теперішній час домініальний уряд видає дозволи пільотам і має загальну контролю над воздушними операціями. Рішено, щоб питання юрисдикції передати найвищому судові для вирішення.

ДРУЖИНА БОРОДИНА ПРИБУЛА ДО МОСКВИ.

МОСКВА, 2. листопада. — Дружина Михайла Бородина, бувшого дорадника кантонського націоналістичного уряду, прибула з Владивостоку до Москви. Вона була випущена з в'язниці в Пекіні минулого липня після арештування її північною китайською владою чотири місяці передтим.

Підсумки в Десяті Роковини Жовтневої Революції

Вступна промова Г. І. Петровського на історичній сесії Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету 8. жовтня 1927 р. в театрі ім. Т. Шевченка в Харкові

ГРИГОРІЯ ІВАНОВИЧ ПЕТРОВСЬКИЙ,
Голова Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ ЗНИЩИЛА КАПІТАЛІЗМ В БУВШІЙ РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ.

Велика соціалістична революція захопила всі трудящі шари, більш ніж 150 мільйонів населення колишньої російської імперії, що займали величезні простори на земній кулі. Жовтнева революція зривала величезний звід серед усіх національностей. Жовтневий переворот мав величезний вплив на низку революцій в інших країнах і тільки криваве та найжорстокіше придушення експлуататорами трудящих мас Баварії, Угорщини, Болгарії та інших країн не дало змоги утвердитися там радянським братерським республікам.

Велика Жовтнева революція, що утворила нашу трудову державу своїм земельним та робітничим законодавством, вплинула і продовжує впливати на низку буржуазних держав, що змушені провести у себе закони, що поліпшують стан робітників та селян.

Велика Жовтнева революція зривала в правах всі національності колишньої царської Росії і вивела з пригнобленого рабського стану й існування робітників та селян на ступінь велетенської участі в управлінні державою, подала зразок найкращого братерського співжиття трудящих мас всіх національностей.

Пролетарська Жовтнева революція раз на завжди знищи-

ла в нашій країні капіталістичне рабство і експлуатацію, прогнавши дворян, буржуазію, спекулянтів, ранг'є та інших паразитів. Роботу в цьому напрямку ще не закінчено. Цілковите знищення паразитизму в нашій країні залежатиме далі від розвитку пролетарських і селянських організацій і від виділення споміж них найкращих комуністичних елементів для соціалістичного будівництва в усіх галузях нашого господарства і нашого життя.

Велика Жовтнева революція утворила та закріпила в нас таку трудову конституцію, що обов'язує всіх трудящих братів активну участь в управлінні державою, поставила під контроль робітників та селян усі державні установи і цим раз на завжди утворила таке становище, при якому наші установи не можуть бути відірваними від народу, як це було раніш, коли під гнітом царату розвивався та панував найбільший в світі бюрократизм.

Жовтнева революція знизу доверху знищила всі привілеї, встановивши для державних та громадських установ пролетарський трудовий порядок, а це забезпечило таку перебудову господарства, що запобігав розкладові нинішнього пролетарського порядку і утворює шляхи для дальшого соціалістичного будівництва.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ ОРГАНІЗУВАЛА МАСИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА.

Велика Жовтнева революція зробила приступною для широких мас науки і ця наука, що раніш служила деспотам і привілейованій класі, є нині досягненням широких трудящих мас. Наука і на далі буде величезною опорою трудящих мас для загаданого щастя людства. Велика Жовтнева революція утворила Союз Радянських Соціалістичних Республік для оборони справді вічних істин про те, що людина не повинна бути рабом у людини. Велика Жовтнева революція утворила всі умови для здійснення великих ідей людства.

За десять років Великої Жовтневої революції комуністична партія стала могутньою організацією, що нараховує в своїх лавах 1,200,000 передових робітників і селян, відданих справі міжнародної солідарності робітників. Комуністична партія йде попереду в боротьбі трудящих мас для здійснення братерства всіх народів.

Велика Жовтнева революція, як ніде, утворила в нашому Союзі велетенську професійну організацію, що охоплює 10 мільйонів пролетарів. Під керівництвом комуністичної партії ці професійні організації слу-

жать школою комунізму, де організовані пролетарі дають напрямки розвитку промисловості нашого Союзу і тим забезпечують її соціалістичний розвиток.

Велика Жовтнева революція, як ніде, утворила велику кооперативну організацію, що охоплює по всьому Союзі до 20 мільйонів трудящих і на перекір колишній глитайській та буржуазній кооперації, що мала на меті експлуатувати відсталі та пригноблені народні маси, нинішня кооперація об'єднує, головним чином, пролетарів в місті, бідняцькі та середняцькі шари на селі і тим усуває капіталістичні принципи серед них та вносить соціалістичну перебудову у взаємини людей.

Велика Жовтнева революція утворила Союз Комуністичної Молоді, що має в своїх лавах понад 2 мільйони робітничо-селянської молоді по всьому Радянському Союзі. І молоде покоління є зміною для старих ветеранів соціалістичної революції, щоб ще більш рішучо посувати діло комуністичного завойовання всіх народів і трудящих всіх країн.

Велика Жовтнева революція пробудила до творчої діяль-

сти віками гноблену цілу половину людства — жінок і утворила міцну півміліонну організацію жінок — делегаток, понад 150 тисяч членкинь міських і сільських рад по Союзу та 26 тисяч членкинь рад на Україні. Велика Жовтнева революція, як ніде, ґрунтовно змінила всю

політику виховання трудящих мас. Наш дитячий рух охоплює біля 450 тисяч юних піонерів і це є підставою для того, щоб думка цих піонерів, цієї нової зміни, була скерована по лінії правильного розуміння соціалізму і потреби здійснення справедливості на землі.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ І ЗАГАЛЬНЕ РАДЯНСЬКЕ БУДІВНИЦТВО.

Жовтнева революція утворила велику систему рад, щоб втягти всі трудящі маси до державного і господарського будівництва і, не зважаючи на те, що важний тягар громадянської війни, голоду та стихійного лиха, забрав в нас в це десятиліття половину творчого будівництва, ми все-ж маємо величезні досягнення в галузі широкого революційного розмаху робітничої творчості в справі соціалізму.

Соціалізм, як говорив т. Ленін, може розвиватися в тому випадку, коли широка робітничо-селянська маса будуть втягнута до всіх галузей нашого державного і господарського будівництва, щоб де-далі забезпечити йому плянний розвиток і матеріальне поліпшення стану трудящих мас і їхню участь в радах. В нас на Україні нараховується нині понад 11,000 сільрад. Ці перші радянські осередки провадять адміністративно-господарську роботу, маючи завжди право і можливість зв'язати розвиток села з розвитком всієї соціалістичної держави.

Жовтнева революція розширила та змінила базу пролетарської диктатури в міських і сільських радах, що охоплюють понад 15 тисяч пролетарів-депутатів та скеровують міську культуру в річище соціальної перебудови всієї нашої країни.

Жовтнева революція примусила також перетворити адміністративне управління, щоб наблизити центральний уряд до низових радянських органів і тим збільшити контроль робітників і селян над усіма органами влади. Разом з тим, Жовтнева революція розв'язала велике завдання національного будівництва Союзу, забезпечивши кожній дрібній національності в окремих республіках цілковите та вільне самоуправління трудящих мас для засвоєння ідей комунізму, себто братерства між трудящими, до якої-б нації вони не належали.

Велика Жовтнева революція утворила цю систему для плянного будівництва держави і господарства і для участі в ньому всіх відділів робітників розумової та фізичної праці. Вона утворила в нас державний і місцевий бюджет, що по країні складає 571 мільйон карб. і є найголовнішим засобом для проведення в роботі держави тої соціалістичної політики, що її здійснює наш уряд. З метою розвитку як найбільшій самодіяльності мас, радянська система утворила райони та сільські бюджети, що мають у своєму розпорядженні сотні мільйонів карбованців та використовують їх для як найкращого забезпечення потреб соціалістичного розвитку нашої країни.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ І ГОСПОДАРСЬКИЙ РОЗВИТОК КРАЇНИ.

В галузі господарського розвитку велика Жовтнева революція примусила трудящих і пролетарську державу керувати всією націоналізованою промисловістю, чого нема в жодній країні. Загальна продукція нашої промисловості, рівняючи з передвоєнним часом, складає нині, за оцінкою в передвоєнних карбованцях, більше, ніж 113 процентів. Число робітників, зайнятих в ценовій промисловості на Україні, складало в 1912 р. — 495 тисяч, в 1927 р. в нашій ценовій промисловості працює 639 тисяч пролетарів. Ми наближаємося нині до тієї передвоєнної норми виробництва на одного робітника, що було в країні часи царизму, коли його підтримували всі капіталістичні уряди світу.

Таким чином буржуазні ідеологія, які гадали, що робітни-

ча держава ніколи не впровадиться з тим, щоб поставити на ноги промисловість в нашій величезній країні, помилилися, вони не розуміють животворчої сили пролетарської революції, що набула величезних досягнень в підвищенні дисципліни праці й виробництва, досягнень, що їх зробили самі робітничі маси. Цим тільки і пояснюється проведення небувалої реформи — націоналізації промисловості, що нею керують без допомоги капіталістичних держав, власними зусиллями трудящі маси, під керівництвом кращих господарників із робітників та селян і радянських інженерів.

Через вороже ставлення до нас всіх буржуазних урядів ми повинні розвивати всі галузі господарства власними коштами, власними засобами тру-

ди. В цій галузі де-далі маємо все більш успіхи. Ще в 1924 р. на капітальні роботи в справі реконструкції нашої промисловості і збудування нової промисловості ми мали можливість вкласти тільки біля 55 мільйонів карб., а в 1927-28 р., напруженими зусиллями пролетаріату та селянства С.Р.С.Р. і зокрема України нам пощастило домогтися такого резерву коштів, що з них вкладається в капітальні роботи промисловості в біжучому році по С.Р.С.Р. понад мільярд двісті мільйонів карб., а з них біля 400 мільйонів по Україні. По всіх галузях нашої промисловості, на початку її розвитку наша держава могла в середньому платити робітникові тільки 12 карб. на місяць. В 1927 р. наше господарство вже так зміцніло, що середня заробітна плата робітника збільшилася в три рази і складає вже 36 карб.

Ми вступили також в смугу величезного розвитку електрифікації України. З моменту встановлення радянської влади на Україні міль електричних станцій збільшилася більше, ніж на 70 тисяч кіловат. І це в той час, коли ми лише тепер закладаємо і розвиваємо міль наших гідро-електричних станцій і станцій місцевого значіння. Наслідки цього будівництва повинні в найближчий час дати економію коштів, що йдуть на поширення та зміцнення нашої промисловості і здешевлення товарного виробництва.

Розвиток електрифікації захопив вже тисячі сіл. На Україні вже освітлюється понад 200 тисяч селянських дворів, електрику вживається також в сільському господарстві.

Все це, товариші, цюки що не дає нам ще тих певних наслідків в галузі здешевлення криму, потрібного нам для широкого народного споживання. Безумовно, в найближчий час, як тільки намічені нами величезні кошти буде вкладено в нашу промислову підприємства, ми матимемо значно кращі наслідки, ніж ми маємо тепер. Звичайно, коли-б ми мали більше коштів, ми ще більш розвивали-б як міську, так і сільську промисловість і через те держава нині напружує всі сили, вишукуючи ці кошти. Намічені в державно-позики на індустріалізацію країни в 209 мільйонів карб. по Союзу і 40 мільйонів по Україні дасть 25 мільйонів карб. для Дніпрельстану. Ми гадаємо, що ця позика притягне увагу всіх робітників та селян і кожний товариш, трудящий робітник і селянин, зважуючи всі труднощі уряду, що вишукують кошти для розвитку індустріалізації нашої країни, допоможе йому провести цю позикку для того, щоб швидче закінчити всі величезні промислові плани і домогтися, таким чином, найкращих наслідків.

ВЛАС ЯКОВЛЕВИЧ ЧУБАР,
Голова Ради Народніх Комісарів України.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ І СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО.

В галузі сільсько-господарської політики Жовтнева революція цілковито перетворила всі взаємовідносини на селі, передавши землю в селянське користування. Всі наші вороги тилилися, що без поміщиків і великих землевласників сільське господарство не зможе відновити сільське господарство. Тим часом, в 1916 р. на території України нараховувалося 15,158,000 десятин засівної площі, а в 1927 р. ми маємо вже 19,269,000 десятин.

В галузі скотарства ми маємо також досягнення. Хоча копей, рівняючи з передвоєнним часом у нас не вистарчає на 13 або 15%, зате інші галузі скотарства у нас збільшились на 19%. Коли в 1919 р. загальна продукція сільського господарства складала трохи більше ніж 2 мільярди карбованців, то в 1927—1928 р.р. вона зросла до 2-ох мільярдів 166 мільйонів карб. Це поліпшення, хоч і не велике (5,4%), говорить за те, що селянство зуміло поставити своє господарство на ноги, без допомоги поміщиків і капі-

талістів, і що тепер воно має всі можливості для того, щоб надалі посувати вперед збільшення продукції сільського господарства.

Я не зупиняюся тут, товариші, на перспективі розвитку сільського господарства. Нагадаю тільки про те, що розвиток сільсько-господарського машино-будування у нас ще тільки починається. Поруч збільшення продукції старих заводів, уряд намічає збудувати цілу низку нових міських заводів та гадає перестаткувати ці заводи, що працюють в галузі сільсько-господарського машино-будівництва.

Все це для підвищення продуктивності сільського господарства. Всю ту продукцію, що вироблятиметься там, передаватиметься селу, сільським організаціям через сільсько-господарську кооперацію. На це ми будемо полагати в тому, що краще організувати бідняцько-середняцьку масу села і використати всі засоби для збільшення сільсько-господарського виробництва.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ І КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЄ БУДІВНИЦТВО.

Велика Жовтнева революція поставила на порядок денний загальне навчання населення з тим, щоб усю культуру й науку зробити приступною широким народним масам. Вам уже, товариші, відомий плян нашого уряду, що ми повинні закінчити ліквідацію неписьменності через 3—4 і найбільше через 5 років.

Я не говоритиму тут також про те, як під впливом професійних, робітничих і селянських організацій вкомплектуються середні й вищі школи. Не так давно про це був спеціальний доклад. Бажаючи широким трудящим масам придати як найбільше знання де-далі збільшується. Скрізь надзвичайно поширилися у нас книгозбірні, музеї, влаштується низку промислових і сільсько-господарських вистав, що знайомлять широку народну масу з нашою науковою думкою і цим утворюється величезне змагання в галузі творчості і винаходів серед робітників і селян. Ми утворили всі підстави для того, щоб дістати радянських фахівців в галузі науки як найшвидше, щоб використати їх у нашій промисловості та сільському господарстві.

Ось чому наша радянська інтелігенція буде величезним прогресивним чинником соці-

лістичного будівництва в нашій державі. До цього розвитку науки й культури необхідно приєднати ще величезну роботу в нашій книжково-газетно-видавничій діяльності. Ще не так давно наші українські газети та книжки були одиницями. Нині їх десятки і сотні тисяч поширилися по всій Україні. Таким чином, у великому Жовтневому перевороті пощастило провести небувалу реформу нижчої, середньої й вищої народної освіти, що в кілька разів перевищує передвоєнні досягнення в цій галузі й забезпечує надалі правильну організацію й зріст нашої радянської науки й культури. Коли раніш, під час царату і панування дворянства й буржуазії письменних в місті було 43%, а на селі 15%, то нині, всього тільки за 5 років нашої напруженої роботи в цій галузі ми маємо збільшення числа письменних в два рази, а по декуди і в три рази. Коли раніше тільки на селі бібліотека, то тепер ми маємо 3,500 сельбудів, 6,500 хат-читалень понад тисячу шкіл для ліквідації неписьменності і кілька тисяч пунктів, що працюють над ліквідацією неписьменності. А коли ще до цього додати величезний вплив на розвиток сільського виробництва.

(Докінчення на третій сторони.)

Десятий Всеукраїнський З'їзд Рад, що відбувся в Харкові, в театрі ім. Шевченка в дніх від 6-го до 10-го квітня 1927 року.

Підсумки в десяти роковини жовтневої революції

(Докінчення з другої сторони.)
Личне культурне будівництво в галузі фізкультури, військово-спортивних організацій, художніх гуртків, організацій робітничих і сільських кореспондентів, і силу вечірніх курсів для технічної й професійної о-

світи робітників і селян — все це де-далі розвивається, то ми побачимо, як на фоні всього того гартується величезний робітничо-селянський союз, йому потрібно ще років 5—10 твердої, настирливої роботи, щоб утворити непереможну державу.

ЧЕРВОНА АРМІЯ Й ОБОРОНА РЕСПУБЛІКИ.

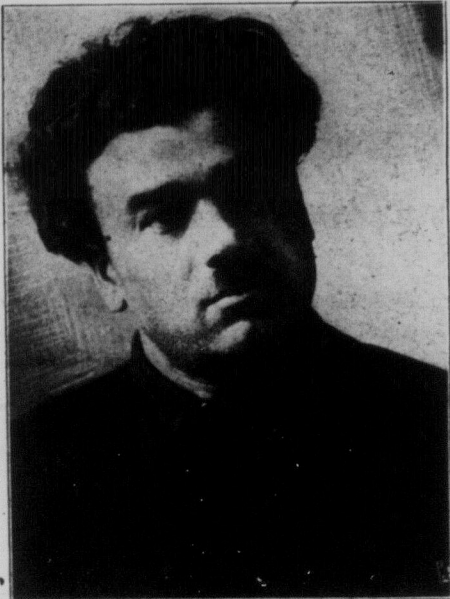
Велика Жовтнева революція утворила і велику Червону армію, вигартовану в полум'ї громадянської війни проти буржуазії і поміщиків. Наша Червона армія по своїй організації є цілком на височині свого призначення і розуміння своїх соціальних завдань, що до оборони нашої соціалістичної батьківщини. Командний склад нашої Червоній армії складається здебільшого з героїв минулої горожанської війни, а через те єднання між ними і червоноармійцями —

робітниками і селянами, є найкращою запорукою міцї і надійності Червоній армії для союзу робітників і селян. Маневри Червоній армії, що відбулися недавно по всіх частинах нашого Союзу, виявили її високу організаційну якість і велику свідомість червоноармійців, що завжди, в разі необхідності, боротимуться не за страх, а за совість, обороняючи революційні завойованія, що їх дала робітничий клас та селянству велика Жовтнева революція.

БРАТЕРСЬКИЙ СОЮЗ НАСЕЛЕННЯ С.Р.С.Р. З ТРУДЯЩИМИ УСЬОГО СВІТА.

Незважаючи на всі вихватки наших класових ворогів, наші трудящі маси все більш зміцнюють свою солідарність з трудящими масами інших країн. Не так давно пройшли партійні та професійні робітничі з'їзди у Франції, Англії, Німеччині та інших країнах і не зважаючи на підкуп буржуазією урядників цих з'їздів та всі її зусилля, все-ж ці з'їзди скрізь ухвалили резолюції, де з захопленням вітають трудящих С.Р.С.Р.

з величезною роботою і досягненнями і заявляють про необхідність оборонити С.Р.С.Р. від військового нападу з боку буржуазії. Пригноблення імперіалістами народів Сходу примушує останніх ще більше покладати всі свої надії на співчуття трудящих С.Р.С.Р. в їхній боротьбі проти імперіалізму. І само собою розуміється, народи Сходу завжди з нами і проти чужої земної буржуазії.

А. БУЗЕНКО, секретар Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету.

РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ І БУРЖУАЗНІ ДЕРЖАВИ.

Тимчасом буржуазні уряди, саме через ті глибокі симпатії трудящих до нас, починають все більше і більше загострювати міжнародний стан і підбурювати проти нас суспільну думку Європи й Америки. На цей шлях стала перш за все англійська буржуазія. Всі буржуазні уряди, в переговорах з С.Р.С.Р. весь час висувують вимоги заплатити царські борги, утворити умови для капіталістичної експлуатації народів нашої країни, повернути закордонним капіталістам майно і концесії і скасувати монополі зовнішнього торгу.

Щодо переговорів про врегулювання наших взаємовідносин з буржуазними урядами, треба сказати, що відношення з Німеччиною і Польщею у нас існують нормальні. Як відомо, такі відносини Англія з нами порвала. Трудящі маси С.Р.С.Р. тепер зосереджують свій інтерес на переговорах з французьким урядом. Англійські імперіалісти штовхають французьку буржуазію на розрив з нами, а це, звичайно, збільшує шанси на можливість війни. Для попередження її наш уряд всіма силами шов на згоду про виплату тої частини старих боргів, від невиплати якої по-

страждали мазо-мічні шари французького населення, що віддали, на жаль, свої заощадження на підтримку царату. Правда, ми вимагаємо, щоб нам були забезпечені нормальні взаємовідносини та кредит на індустріалізацію нашої країни. Але, очевидно, англійська буржуазія шукає солідарності з буржуазними урядами інших країн. Надалі тут стан залежатиме від того, чи переможуть хитрощі англійської буржуазії, чи вся робітничая класа Європи й Америки, зі всіма тими, хто хоче уникнути війни, піднесе свій суспільний голос для того, щоб каверзи англійської буржуазії не вдалися.

ЧЛЕНИ ПРЕЗИДИ Я ЧУЖОСТРОННІ ГОСПІ НА ВСЕУКРАЇНСЬКОМУ З'ЇЗДІ НЕЗАМОЖНОГО СЕЛЯНСТВА В ХАРКОВІ 4. СІЧНЯ 1927.

Посередній т. Петровський, на ліво від нього т. Домбаль, представник Селянтерну, а крайній справа т. Попович, представник організованого українського робітництва й фермерства Канади.

МИ ВІРНІ ЗАПОВІТАМ ЛЕНІНА.

Велика Жовтнева революція утворила великий Союз Радянських Соціалістичних Республік, поклавши багато національностей до державності — в першу чергу нашу Українську Радянську Соціалістичну Республіку — і так глибоко заклала підставу національного відродження, що вже немає ніякої сили в світі, що могла б роз'єднати наш Союз!

Під впливом злісної агітації, а її провадить проти нас весь буржуазний світ, — у нас, як вони гадають, є послаблення державного зв'язку між окремими Радянськими Республіками. Це вони приписують роботі нашої опозиції, в партії й т. ін. Ні! Хай вороги гадають, що хочуть, а друзі ми завіriamo, що єдність Союзу ніхто не порушить. З нами немає нашого вождя, вождя соціалістичної революції т. Леніна, але-ж дух його майорить в цій саці й сесія ВУЦВКУ разом з представниками партійних, професійних і робітничих організацій ще раз підтвердить свою вірність заповітам тов. Леніна, комуністичної партії й радянської влади в справі будівництва соціалізму в нашій країні.

Сесія ВУЦВКУ і актив харківських партійних, професійних і радянських організацій надішлють своє палке привітання комуністичній партії Союзу, Союзному ЦВК, ленінградському і московському пролетаріатові, як авангардові нашої соціалістичної революції і всім трудящим нашого союзу зазепнення, що переходячи в друге десятиріччя Жовтневої революції, пролетаріат і селяне України залишаться вірними всім соціалістичним почи-

Раз назавжди Жовтнева революція твердо дала зрозуміти, що вона не має наміру прийняти на себе всі зобов'язання царату, вона зберігає свій монополі зовнішнього торгу і не дозволить у себе розвивати капіталістичну спекуляцію і експлуатацію!

Англійська буржуазія працює для нашої ізоляції, вона підбурює до розриву з нами Францію, але хай пам'ятають ті, поки-що могутні імперіалісти, що той, хто сіє вітер дуже легко може пожати бурю!

Буржуазія своєю підступною політикою намагається вчинити розкол у великому союзі робітників і селян, вона сподівається на розкол в нашій комуністичній партії, але наші вороги ніколи цього не дочекаються; в робітничій державі повинна бути єдність і вона буде наперекір бажанням всіх ворогів пролетарської диктатури!

Жінка -- робітниця й селянка в жовтневій революції

"Більшовицька радянська революція підірвала корінь гніту й нерівності жінок так глибоко, як не наважувалась підірвати ніодна партія, ніодна революція в світі. Від нерівності жінок з чоловіком у радянських законах не залишилось і сліду... Але не досить законів — це тільки початок..."

Господарче будівництво можна посувати вперед тільки тоді, коли замість сотень жінок у країні працюватимуть мільйони й мільйони жінок.

Весь трудящий люд різних націй, різних країн, від літньої людини до юного піонера, від великих державних установ до окремих осіб, кому дорогої здобутки Жовтня, святкує тепер знаменне загально-пролетарське свято.

Бо всім разом, і кожному зокрема, є чому святкувати, є про що розповісти, є що підсумувати за 10 років упертої роботи. Є про що розповісти й жінкам-активісткам з історії революційних подій та будівництва Радвлади.

Великий Жовтень знає чимало імен жінок-революціонерок, що сміливо йшли в огонь революції.

Вони боролися на фронтах, у запальних революційних органах, повстанках, безпосеред-

ньо з зброєю в руках — у лавах червоних повстанських загонів, Червоній армії, брали участь у боротьбі з бандитизмом і т. ін.

Жінки-більшовички за всяких нелюдських обставин завзято боролися за перемогу пролетарської революції. І недаремно. Перемога за ними.

Прийшла пора запровадження й організації радвлади. Тут жінка-пролетарка в місті й на селі відповідно докладає своїх сил і вміння в цілком новій роботі.

В організації й роботі перших і первісних органів радвлади — в Ревкомах, у Радах, у Продкомах то-що — вона, на-півписменна, ще зовсім без досвіду, але з вогнем Жовтня — бере жваву участь.

Жінка-трудівниця, збуджена з темряви віків, встала гігантом на оборону єдиної в світі пролетарської держави.

Своїм інстинктом вона відчувала, що тут її воля, що тільки через Ради за проводом партії більшовиків вона вийде на шлях цілковитого визволення. Надії справдилися.

Трудяще жіноцтво, що народилося до нового вільного життя тільки разом з перемогою

Жовтня, тепер, в 10-ті роковини цієї перемоги — з гордістю оглядаючись на жадливі картини минулого, твердо стоїть на сторожі великих досягнень, під прапором ленінізму.

Радянське жіноцтво не займається вже такими анахронізмами, такими пережитками, як боротьба за рівноправність, за рівні виборчі права, про що й досі в капіталістичних країнах жінки тільки мріють.

Робітниця й селянка країни Рад сьогодні на партактивах, у профспілках, на виробництві, в кооперації, — у Радах, на з'їздах — працюють над закріпленням і поширенням здобутків Жовтня, над черговими питаннями соціалістичного будівництва.

Крім чергових питань порядку денного, крім щоденної боротьби з перешкодами в будівництві радянського господарства, — актив жіночий мусить поставити ще одне невідкладне питання. Це актуальне на сьогоднішній день питання — є перадача від жінок-революціонерок свого досвіду, здобутого в огні Жовтневої революції й громадянської війни в місті й на селі — наступному поколінню.

Голова Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету (або президент Радянської України) т. Петровський, та секретар т. Бузенко, серед робітниць і селянок, що є членами найвищої державної інституції — Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету Рад.

ЖІНКА НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Коли 10 років тому, робітничая класа і селянство взяли владу до своїх рук, повстало питання притити до всіх галузів радянського будівництва широку масу трудящих. Особливу увагу було звернено на ті кола населення, які за часів царату було особливо притичено. До таких кол належали, в першу чергу, жінки і тому партія накреслила спеціальні форми роботи серед жінок. Основною з цих форм були делегатські зібрання. Через ці зібрання, що переступили вже до 300,000 робітниць, селянок та дружин робітників, — жінки навчалися будувати соціалізм, втягувалися до практичної роботи, підносили свою активність та свідомість. Взагалі на Україні є біля 100,000 делегаток міста та

села і біля 50% з них активно працюють в радянських, громадських і кооперативних організаціях.

Основні кадри делегаток це — робітниця та селянки-біднячки й середнячки. До революції в багатьох галузях промисловості жіночої праці зовсім не вживалося. Нині-ж кількість жінок-робітниць з кожним роком збільшується. Порівнюючи з 1922 р., ця кількість зросла з 36 до 90 тисяч. Праця жінки поширюється нині навіть у важкій індустрії, де багато жінок працюють як кваліфіковані робітниця — токарі, слюсарі і ин.

В промисловості і сільському господарстві працює шість армія робітниць і селянок в 371,000 осіб.

Є одна галузь господарства, де для жінок непочатий край роботи. Це — кооперація. В місті кооперовано 192,000 жінок, що становить 18% всіх кооперованих. На селі кооперовано 223,000 жінок з 600,000 господарств на Україні, на чолі яких стоять жінки, до кооперації втягнуто лише 40,000.

КРИЛА МУХИ МІРИЛОМ СО-НІШНЬОГО ТЕПЛА.

Секретар Смитсонського Інституту — др. Чарлс Б. Абот, винайшов новий і дуже делікатний інструмент для мірення соняшного тепла. Цей новий інструмент або радіометер зладив він в цей спосіб, що крильця мух поприріплював до кущини кварцу або кремніня. Новий винахід взято відразу до вжитку в астрономічній обсерваторії Карнері на Маврит Вілсон.

СТАН ХАРКІВСЬКИХ БІБЛІОТЕК.

В Харкові нині є 5 бібліотек районних, 4 дитячих, 5 клубних досить густа сітка червоних кутків. Всі ці бібліотеки і кутки в цілому нараховують 40 тисяч різних книжок. Кількість відвідувачів бібліотек що-далі більшає і тепер вимірюється десятками тисяч. Бібліотеки провадять велику роботу. Сподіваюся, що влітку роботи буде менше, але вийшло навпаки: бібліотеки нині працюють з більшим навантаженням, ніж минулої зими.

Член організації, що не читає своєї газети, подібний до того господаря, що не оре своєї ниви.

Селянки і селяне та молодь села Котелів на Полтавщині (Радянська Україна) святкують роковини Жовтневої Революції, що дала їм волю.

ПРЕЗИДІЯ ДЕСЯТОГО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО З'ЇЗДУ РАД.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ринку вулиці Фрічард і Мекґрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ДЕСЯТИЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ВЛАДИ РАД.

Десять років тому назад працюючі буржуазії Російської імперії вставали проти своїх гнобителів і під проводом більшовиків та інших великих вчителів і вождів, повалили буржуазний уряд Керенського та встановили свою владу робітничих, селянських і жовтнівських рад.

Встановлення радянської влади означало кінець панування буржуазії, підняття працюючих до становища диктувальної класи, заведення диктатури пролетаріату, скасування права визиску чужої праці, відобрання від визискувачів награбованого багатства й передавання його працюючим, власним його творцям, проголошення волі всіх закріпощених до того часу народів, свободи, рівності й братерства всіх угнетених, одним словом — революційну переміну старого суспільного ладу.

Чи ж дивно, що проти цього відразу виступила буржуазія не тільки буржуазії Росії, але й цілого світа? Чи ж дивно, що проти Радянських Республік відразу пішли сквіжені атаки капіталістів всіх країн, всіми засобами, до збройної інтервенції, блокади, змов, скритих вбивств радянських діячів включно?

Ні військова інтервенція, ні блокада, ні страшна руїна вчинена ворогами, ні жахливий голод від страшної посухи не зломали великих борців за освободження працюючих мас, за новий суспільний лад, за соціалізм. З голими руками, незодягнуті, босі, голодні йшли вони проти своїх ворогів озброєних від стіп до голови, заосотрених у найновішу смертоносну зброю, у найкращі винаходи науки й високої капіталістичної техніки, з найкращою військовою стратегією — і перемогли.

Відбивши всі збройні атаки своїх ворогів, працюючі Радянського Союзу взялися за будівлю відбраного від буржуазії і майже до щенту знищеного нью господарства. Завдання це було таке важке, що здавалося буть без зовнішньої допомоги машинами, знаряддям, фабричним устаткуванням то-що, неможливо буде з ним справитися.

Капіталістичний світ, що спершу ворожив упадок радянської влади з дня на день, пізніше з тижня на тиждень, з місяця на місяць, а далі з року на рік, з задоволенням предсказував, що Радянські Республіки без його допомоги нічого не вийдуть, що вони мусять здатися тепер своїм позиції без бою.

Але працюючі Радянських Республік з таким же самим завзяттям, як в недавніх боях на воєнному фронті, стали виконувати своє завдання на господарському фронті. З порозбиваних кусочків склали машини, направляли їх всілякими придуманими власними способами і пускали фабрики в рух. Задимили фабричні димари, запахали мотори, заворушилась фабрична промисловість. З фабрик стали виїздити відремонтовані а згодом і нові паровози, вагони, а ними стали вивозити по направлених залізничних шляхах машини, сільськогосподарське знаряддя і всілякі інші фабричні продукти. На ріллі запахав трактор, зразу чужестороннього, а згодом і свого власного виробу. Скільки закінчила праця і з руїн стало виростати нове радянське господарство.

Величезним розмахом почалася теж культурно-освітня праця у Радянському Союзі і немов великою пожежою охопила все його населення. Безперервно зростаючою кількістю стали появлятися книжки, журнали, часописи на всіх мовах народів, заселяючих Радянські Республіки. Ударним способом пішла боротьба за викорінення неграмотності. Буйним квітом почали цвісти культури гноблених віками у царській Росії народів.

Зі зростом доброту краіше з року на рік положення й життя працюючих Радянських Республік. З кожним роком збільшується платня робітників, кріпляють умовини життя по містах і по селах. Кожний рік приносить робітникам і селянам більш користі, бо немає визискувачів, що забирали б від них плоди їхньої праці.

Десятилітній ювілей існування радянської влади відзначає такі величезні досягнення працюючих Радянських Республік, які є немислимі за інших умов, при таких самих нечужо тяжких умовах. Промисловість Радянського Союзу вже досягла урівня довоєнного і перевищає його, не зважаючи на це, що нормальна праця у ній почалася тільки неповно п'ять років тому назад. Засівна площа перевищила довоєнну. Платня робітників в порівнянні з довоєнним значно більша від довоєнної і постійно зростає. Крім того робітники мають ще забезпечені великі соціальні користі й пільги, що значно поліпшують їхнє матеріальне становище. Сільськогосподарський податок далеко менший від довоєнного, а 35 відсотків сільських господарств звільнено зовсім від податків. Матеріального й культурного становища незможного і середнього селянства нема що й порівнювати з тою злиденщиною, в якій воно жило давніше. Про дітей дбають Радянські Республіки так, як ні одна країна у світі.

Тоді, як становище робітників у капіталістичних країнах щораз погіршується, в Радянському Союзі, для відзначення десятилітнього ювілею існування влади працюючих, встановляється семигодичний день праці.

Тому десятилітній ювілей існування радянської влади і першої у світі республіки працюючих, що кладає основи нового суспільного соціалістичного ладу — величаве свято не лише працюючих Радянського Союзу, але й цілого світа.

Не здійснилися надії капіталістичного світа на упадок радянської влади за десять літ, розвіюються й його дальші старання задля знищення Радянських Республік. Захистять їх від ворогів робітників і селян Радянського Союзу, при допомозі співчуваючих їм працюючих у цілому світі.

Високо маятять й надалі червоний прапор над Союзом Радянських Соціалістичних Республік і приїде час, коли пізнамо об'єднання усього світу.

З десятилітнім ювілеєм існування радянської влади нашим товаришам робітникам і селянам в Радянському Союзі, шлемо всі наш найсердечніший привіт!

МАНІФЕСТ ЦЕНТРАЛЬНОГО ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ СОЮЗА Р.С.Р.

робітників, трудящих селян і червоноармійців С.Р.С.Р. та до пролетарів всіх країн і пригноблених народів цілого світа.

ПАНУВАННЯ КАПІТАЛУ ПОСТАВИЛО ЛЮДСТВО НА КРАЮ БЕЗОДНІ.

ТОВАРИШІ! 10-ті роковини Жовтневого перевороту визначають собою величезні досягнення міжнародного революційного руху пролетаріату.

10 років тому капіталістичний світ палав в огні імперіалістичної війни. Міцні пружини грабіжницьких інтересів буржуазії призвели до нечуваної війни, і світова війна, втягаючи до свого кривавого річища одну країну за другою, лютувала, як спустошлива стихія. Найбільш варварські, найбрудніші, найкривавіші, найганебніші й наймерзенніші сторінки всесвітньої історії бліднуть перед варварством імперіалістичної війни, затієї піратськими імперіалі-

стами Англії, вільгельмівським милітаризмом, ливварями Франції, самодержавно-жандармської і імператорської Росії і молодим, але міцним імперіалізмом Японії. Спритно зважений і розрахований, прикритий наскрізь брехливими фразами, вступ до війни американської буржуазії, яка переганяла кроваву росу європейських піль, що смерділи трупами, на шире золото банкірських льохів, поставив потворний військовий м'ясорубці-останнє слово американської техніки.

Так панування капіталу поринило все людство вперше на самому краї безодні, несласної загибелі, знищення, культурного небуття.

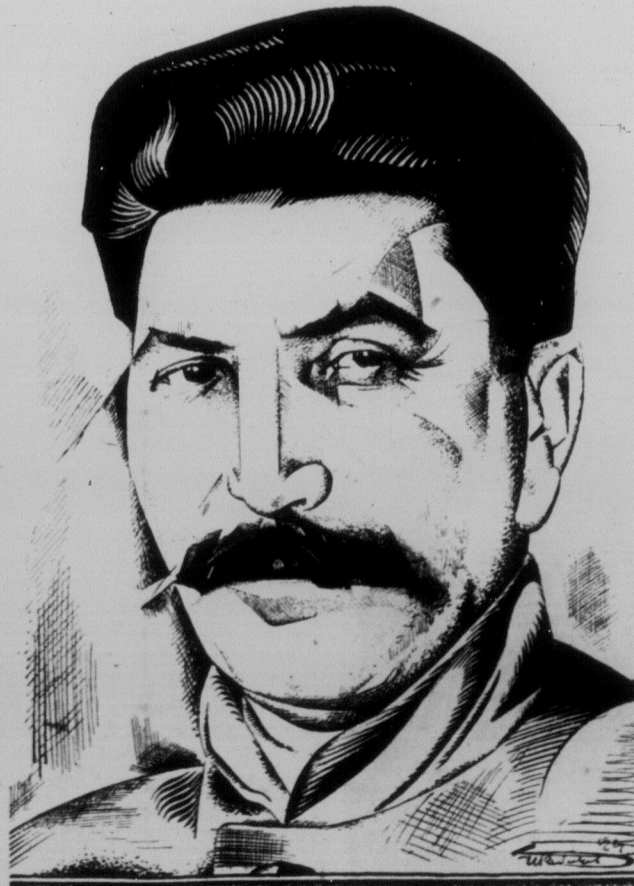

ВОЛОДИМИР ІЛІЧ УЛ'ЯНОВ (ЛЕНІН), провідник Жовтневої революції і основатель радянської влади.

ПОБІДА ПРОЛЕТАРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

Серед цього кровавого туману, серед моря отруйних газів, під грім невпинної канонади, коли повною ходою працювала руйнівна машина війни, яку вихвалала вся буржуазна преса, підтримували всією підлогою соціал-демократичні партії, що зрадили соціалізм — серед потворного хаосу війни вибухла сигнальна ракета Російської революції в лютому 1917 року. В нагострішій боротьбі з ворогами над керівництвом сталевий коготь більшовиків, під геніальним проводом невмирущого Леніна змобілізував пролетаріат свої сили і в жовтні 1917 року, 10 років тому, зваливши на голову пануючих класів лавину пролетарського, солдатського та селянського повстання і ставши на чолі всіх трудящих — пролетаріат Росії пробив основний вилот у фронті імперіалізму. Це величезне повстання пригноблених класів; ця перша міцна перемога пролетарської революції, немінуче стане за основу межі, що нею трудящі покоління визначатимуть початок найновішої історії людства. Бо середжаків імперіалізму, серед великих держав капіталу, що висмокчують соки з пролетаріату, руйнують селянство, виточують останню краплину крові з колоніальних народів — з'явилась держава робітників, диктатура самої пригнобленої класи, диктатура пролетарської революції, прапор комунізму, тривожний дзвін, що кличе пролетаріат усіх країн до визволення, велика пролетарська держава, що веде нарід до соціалізму.

проти дворянства, не раз вживало розпачливих зусиль, щоб скинути царську дворянську зграю з своєї шиї, щоб відібрати землю в пана, землю наскрізь промочену селянським потом і кров'ю. Але кожно-ко разу поміщицька держава посилала своє "христоробіве" війське, ширанилими рвала на шматки народне тіло, кров'ю заливала селянські лани, огнем і мечем палювала збунтовані

ПОСИФ СТАЛІН, секретар Всесоюзної Комуністичної Партії.

ні села й хутори. Царська Росія стягла голову Степанові Разину, імператорська Росія посадила в клітку Омеляна Пугачова і наказала його четвертувати. Імператорська Росія не тільки карала на горло героїв селянської боротьби. Вона знїслювала їх після смерті, як "злодіїв" і "розбійників". Вже після революції 1905 року імператорська Росія здирала шкіру з селянства за те, що воно з сокирою та вилами в руках завело свої права на поміщицьку землю. "Земля" — кричало селянство. "Набові не шкодувати" — відповідала йому самодержавна царська влада.

В імперіалістичній війні селянин дістав карабіна. Місто стало селянським в особі пролетаріату та його партії проводира, організатора, приятеля й спільника. Пролетаріат, міський робітник, став на чолі руху селянства й під проводом пролетаріату спілка робітників і селян зміла з землі поміщицьку класу, викорчувала дворянство так, що не лишилось жадного пенька, рухнула вся самодержавна поміщицька машина, генерали й справники, губернатори й земські начальники, царі й дворяни, урядники й поліція. Земля перейшла до рук селян. Ради стали владою в колишній імперії поміщицьких царів.

ЦАРТ ТЯЖНО ГНІВІВ ВСІ НАРОДИ.

Сотні років намагалися поневолені імператорською Росією народи визволитися від ненависного ярма царів. Понад 100 ріжних націй проживало на території країни. Хижий двоголовий орел самодержавства міцно тримав їх у своїх залізних пазурах. Так звані "славні походи", "завоювання", "відкорення" і т. ін. були диким грабунком, що палювало вогнем цілі великі краї. Злидні, знущання, безправність населення, національне поневолення — ось чим визначалося панування поміщиків на Русі. "Інородцями" звали всі народи, завойовані імперією. А на кожне прагнення до визволення, на всякий протест, на всяку думку про рівноправність, самодержавний режим відповідав нечуваними репресіями. Надбалтійські карні експедиції й розстріли в 1905 році, розпріи в Польщі, Фінляндії, Грузії,

Туркестані, єврейські погроми, хижачтво у всіх колоніях Росії — далися всім у знаки, Жахливими рублями, шрамами відкрито тіло кожного народу. Ці рубці й шрами — пам'ять про прокляте самодержавство.

Пролетарське повстання дало визволення всім народам. Радянська влада обернула імператорську Росію, тюрьму й за-

стінок народів, в їхній братерській Союз, добровільний і міцний, як криця. Рівність націй, свобода національного розвитку, культурне піднесення. Викорінення всякого національного поневолення, братерство народів — ось під якими гаслами вів пролетаріат до визволення поневолені народи старої Росії.

В БОРІТБІ ЗРОСЛА СИЛА ПРОЛЕТАРІАТУ.

Проводирем повстання, організатором перемоги, керівником будівництва стала робітничая клася — пролетаріат. Робітничая клася зростає разом із розвитком великої промисловості і з самим початком пошла під удари самодержавної поліцейщини та поліцейського самодержавства. Нещадно визискувана своєю буржуазією, обдірана державою, позбавле-

буржуазії стала власністю робітничої держави.

Стара Росія — це був веселитий жандар, опора контрреволюції. На початку 19 століття вона стояла на чолі "священного союзу" поміщицьких держав проти буржуазно-революційної Франції і війською Олександра I-го опанувало Париж. 1848 року війською Миколи I-го зі зброею в руках при-

МИХАЙЛО І. КАЛІНІН, голова Всесоюзного Центрального Виконавчого Комітету.

на будь-яких політичних прав робітничая клася рано стрінула-ся з своїми ворогами й в численних битвах вирощувала свою класову свідомість, загартувала свою волю, каменем за каменем будувала свої організації, творила свою революційну бойову більшовицьку партію, відрізняючи пролетарської мужності, сміливості, героїзму, дисципліни, революційності. 1905 року пролетаріат показав усьому світові чудеса масової боротьби, загальний страйк і пролетарське повстання. Пролетаріат в лютому 1917 року був застрільником й проводирем переможного повстання. Скинувши самодержавство, збудували ради робітничих депутатів, ставши на чолі селянства і скинувши в жовтні буржуазію, пролетаріат уперше в історії наваж руку на палаці й будинки, фабрики й заводи, копальні й рудні, банки й біржі, контори і склади, залізничні й елеватори. Пролетаріат "експропріював експропріаторів". Так, диктатуру буржуазії змінила диктатура пролетаріату, а основна власність

душоло угорську революцію. 1863 року імператорська армія громила революцію в Польщі. На початку 20-го століття російське військо придумало стихійне повстання китайського селянства. Не було ніякого визвольного руху, що в російськом самодержавстві не бачив найбільшого, найлютішого противника й ворога. Прусська монархія зграя була ліберальніша, ніж ватага Романових. Англійські кати робітничого руху були зразком вільності проти азіатського деспотизму царів. Жовтнева революція пролетаріату перетворила Росію з міжнародного жандарма і всесвітнього ката в захист всіх пригноблених, в основну фортецю міжнародної революції, в провідника миру й перемоги над експлуататорами.

Якщо в Росії революційна лавина зміла підвалини старих феодальних і капіталістичних стосунків, то тим самим революція була забезпечена найлютіша, найшадливіша зневажливість поміщиків та капіталістів усіх країн, усіх народів, усіх мастей.

БОРІТБА ЗА ОСТАТОЧНУ ПЕРЕМОГУ.

Всі сили старого світу об'єдналися проти пролетарів і селян СРСР: махрові контрреволюціонери з поміщиків та "демократичні соціалісти" з есерів і меншовиків; генерали й спекулянти, єпископи й біржовики, чужоземні імперіалісти й "рідні" патріоти — всі вони стали до лав активної контрреволюції проти Рад.

Всі засоби боротьби вони перепробували: блокаду й інтервенцію, змови й повстання, саботаж і терор. Всі гасла вони спробували: монархія і установа збори, республіка й "ради без комуністів". Всі ці спроби повернути старий лад були відбиті й розбиті в прах силою пролетарських і селянських мас. Внутрішня контрреволюція злущилася з зовнішньою. Поруч з Колчаками й Денікінами, Юденичами й Красновими, Врангелями і Булак-Булаховичами, поруч з усіма цими провідниками з баронів, графів, генералів — на території радянської країни стискалося коло військ, що їх послали чужоземні капіталістичні держави, демократичні республіки й монархії — європейські й азійські й американські. Військо Злучених Держав і Англії, (Докінчення на 5-ій сторінці.)

Маніфест Центрального Виконавчого Комітету Союзу Р.С.Р.

(Докінчення з 4-ї сторони.)

Німеччини й Франції, Японії й Чехословаччині, Польщі й Румунії грабували радянську країну з усіх боків, підтримуючи поміщицькі армії та армії ніби демократичних генералів — катів робітників і селян.

Всі ці армії мусили відступити перед Червоною армією робітників і селян. Контрреволюцію розгромлено і побито. Відрізана від усіх основних джерел постачання — від донецького вугілля, бакинського нафти, українського й сибірського хліба, затиснута в лещата білих армій, доведена до розмірів кількох губерній, гола й боса, голодна й змучена, боронилася радянська країна від контрреволюційної зграї. Ніщо — ні голод, ні холод, ні тиф, ні шибениця не зупинили робітників, не вб'єжили селянської бідноти.

Радянська влада перейшла до рішучого контр-виступу проти буржуазії, проти куркульства, проти заможних. Відбиваючи рукою ЧЕКА змови й повстання, відбиваючись Червоною армією на фронтах, вона оголосила похід проти паразитів, спекулянтів, куркулів, лихварів, багатіїв. Вона утворила Комнезами. Вона з усією суворістю переводила продрозкладку, вона змушена була рекультивати всі запаси й лишки, щоб підтримати армію та голі селянські комуні. Нечувани й незлічними були муки, суворі були вимоги, пред'явлені кожному. Нешадна була справа з малодушними й дезертирами. Жорстока була кара зрадникам. Але сама ця залізна пролетарська дисципліна, об'єднана з героїчним пориванням мас, дала світовому пролетаріату перемогу на території колишньої російської імперії.

Ганах, у добровільних культурних товариствах і в радах, — все це стало можливим тільки на основі диктатури робітничої класи, що є найвища форма демократії. Героїчні зусилля селянства, що підносило своє господарство, стали фактом, бо замість поміщика і його влади народилася влада революційних рад. Соціалістична

політика пролетаріату забезпечила успіхи в боротьбі на господарському фронті так само, як вона забезпечила перемогу Червоної армії над об'єднаними силами контрреволюції.

За кілька років нової економічної політики господарство країни поправилось від руїни, перевищивши довоєнний рівень виробничих сил.

НА ШЛЯХУ СОЦІАЛІСТИЧНОГО БУДІВНИЦТВА.

Зросла і зміцніла соціалістична база народного господарства — наша індустрія. Зросла й набула пануючого значення в усьому товарообігові кооперація й державна торгівля.

Повстають міцніють нові форми громадської сільськогосподарської праці. З кожним роком все більше усувається приватний капітал і дедалі міцнішають пролетарські командні висоти. Від злиденного стану нерухомих заводів радянська країна перейшла до будівництва величезних промислових велетнів. Електрифікація країни йде наперед. Волгодонський канал та інші велетенські спорудження дадуть нові плоси всьому народному господарству і ще більше зміцнять господарсько-політичну боротьбу за соціалізм. На селі вперше з'явилася значимим числом трактор і радіо, ліквідується трипільля, в багатьох місцях уже з'явилася електрична "лампочка Ллічка".

Зростає кооперація, зростає й відіс обростому жиром кулацтву шляхом організації бідняцько-середняцької кооперації, коопсовів, артелів та крадіяк постановки радянських господарств.

Безперечно, що-року поліпшується становище трудящих. Зростає заробітна плата робітників, зростають прибутки трудящих селян, зменшується число господарств без коней. Підвищується культурний рівень радянської країни. Іде гарячою ходою ліквідація неписьменності. Всю країну вкривається мережею організацій робітничих і селянських. Жінки трудящі, робітничі й селянські прилучаються до загально-політичного життя країни. Нове покоління через комсомол та піонерські організації починає виховуватися вже на новій основі. Профспілки — найширша організація пролетаріату — виховують в дусі соціалізму всі нові шари робітників. Ради де-далі більше стають великою школою будівництва. Робітничі й селянські організації допомагають підносити нові шари робітників і селян до свідомого жит-

ПОБІДА ПІД ДИКТАТУРОЮ ПРОЛЕТАРІАТУ.

Країна пролетарської диктатури має доволі всього потрібного для побудови соціалізму, як цьому її навчав керівник, пролетарський проводир і інтернаціональний революціонер, геній робітничого руху — Ленін.

Наша країна має невичерпані природні багатства. Під пролетаріат має міцні економічні командні висоти. Міцна диктатура великої революційної класи пролетарів. Зміцнілась і зросла її спілка з трудящим селянством. На неї гострять зуби імперіялісти всіх країн. Під зріст завдає їм великого страху. Під революційний вплив на робітників усього світа та колоніальні народи призводить їх до лютості. Вони бачать, що пролетаріат не тільки не поступається своїм місцем, але систематично й неухильно відвоює одну позицію за другою. Вони бачать, як злиденні, які безнадійні, які безглузді надії на "переродження" нашої держави. Відсіля повернут в політику буржуазії, відсіля атаки на пролетарську державу. Відсіля нова небезпека війни, що її насильно розпалюють нафтові королі та банкири, генерали імперіалістичних армій і дипломати, царська еміграція за кордоном та її підбріхувачі. Відсіля ті нові нікчемні змови і вбивства з-за угла, що їх тепер знов стали практикувати чужоземні капіталістичні агенти.

Десять років існує в нашій країні диктатура пролетаріату. 10 років обстоє воєнна справа миру і братерства народів. 10 років пророкують їй загибель. 10 років вона брешить як по давнинам старому світові. 10 років вона світить як маяк пригнобленого людства.

На порозі 10. роківин Жовтневої революції ЦВК СРСР у цілковитій згоді з усією політикою радянської влади заявляє: "Пролетарська держава ставить собі за мету — піднести життєвий рівень робітничих і селянських мас. У протилежність всім, без винятку, капіталістичним країнам, де робітничі класи й селянство перебувають на становищі класів визискуваних, поневолених і безправних; у протилежність капіталізму, що позбавляє робітників важливіших здобутків їхньої боротьби, тобче залізно-п'ятою права профспілок, чинить розгрома робітничих організацій, скорочує заробітну плату, скрізь збільшує робочий день, віддає селянство на поталу трестам, спекулянтам та лихварям і доводить мільони трудящих до злиднів — Союз Радянських Соціалістичних Республік вважає за своє криве завдання всьобі розгортати всі сили пролетаріату й невідмінно поліпшувати добробут трудящих мас міста й села.

ТІЛЬКИ ПРОЛЕТАРІАТ В СПІЛЦІ З СЕЛЯНСТВОМ МОЖЕ ПЕРЕМАГАТИ.

За цей час стало виявлятися велике міжнародне значення більшовицької революції. Покопалася корона Вільгельма, покотилася корона австрійського імператора. Виникли радянські республіки в Фінляндії, в Баварії, в Угорщині. Заворушилися напівколоніальні поневолені країни і сталися низка революцій на Сході. Частина цих революцій, зраджених соціал-демократами, зупинилася напів дороги. Частина було придрушено з усією нещадністю озвірих крамарів і буржуїв, що дріжать за свою власність. Але ці революції в свою чергу послабили силу капіталістичного капіталу на нашу країну і стали основою для подальшого просування наперед.

Цей період, період громадянської війни й воєнного комунізму виявив і доказав, що пролетаріат уміє не тільки повставати. Цей період виявив і доказав, що пролетаріат разом з селянством може перемогти численних ворогів, що він здатний укріпити і зміцнити свою владу, що він здатний збудувати міцну державу й залізною рукою подолати опір експлуататорів.

ОБОРОНА СОЮЗА РАДЯНСЬКИХ СОЦІАЛІСТИЧНИХ РЕСПУБЛІК.

ВЕЛИКА ПАРАДА ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ НА ЧЕРВОНІЙ ПІЛОШІ В МОСКВІ ПЕРЕД МАВЗОЛЕЄМ ЛЕНІНА.

Перший образок зліва вгорі — члени Революційної Військової Ради салютують параді. — Поруч з нею, зправа, Риков, Калінін, Бухарін, Томський і інші члени радянського уряду приглядаються параді.

Другий ряд. — Зліва військові представники чужинецьких держав приглядаються параді. — В середині червоні труби — зправа робітничий вітальний парад. В середині паради піхотинці, яким салютує К. Ворошілов, народний комісар військових справ. Внизу зліва відділ "байсиклістів"; під ними — кавказька кіннота, а на білих конях червона кавалерія. По середині на коні відомий командир червоної кінноти — Буденний.

ЖОВТНЕВА РЕВОЛЮЦІЯ СТВОРИЛА ОСНОВУ ДЛЯ КЕРОВНИЦТВА КРАЇНОЮ.

Переможно розв'язувати найтяжчі питання економічної політики можливо стало тому, що Жовтнева революція створила основу для планового керування господарством країни. Об'єднавши в міцний господарчий кулак велику промисловість, транспорт, кредит і державні фінанси, огородивши себе від руйнацького наскоку чужоземних капіталістів монополем зовнішньої торгівлі, рятуючи країну від величезного тягару зовнішніх боргів царя й Керенського, робітничі класи в союзі з трудящим селянством взысла до відродження господарства на нових шляхах. Промисловість країни, основну підвалину соціалістичного господарства, було повернуто лицем до села. Не для виробу ліній розкоші, не для обслуговування потреб капіталістів та поміщиків, їхньої челяді та їхніх льокаїв, а для задоволення потреб трудящих мас міста й села стали працю-

вати фабрики й заводи в пролетарській державі. Пролетарська націоналізація цих заводів та заводів, плановий розподіл засобів виробництва й робочих сил, знищення паразитичного споживання колишніх планів, дружна злука між містом і селом, соціалістичною індустрією й сільським господарством, пролетаріатом і трудящим селянством стали головною причиною того, що найбільш зруйнована, голодна, виснажена країна найшвидше стала підводитись з безодні господарчої руїни.

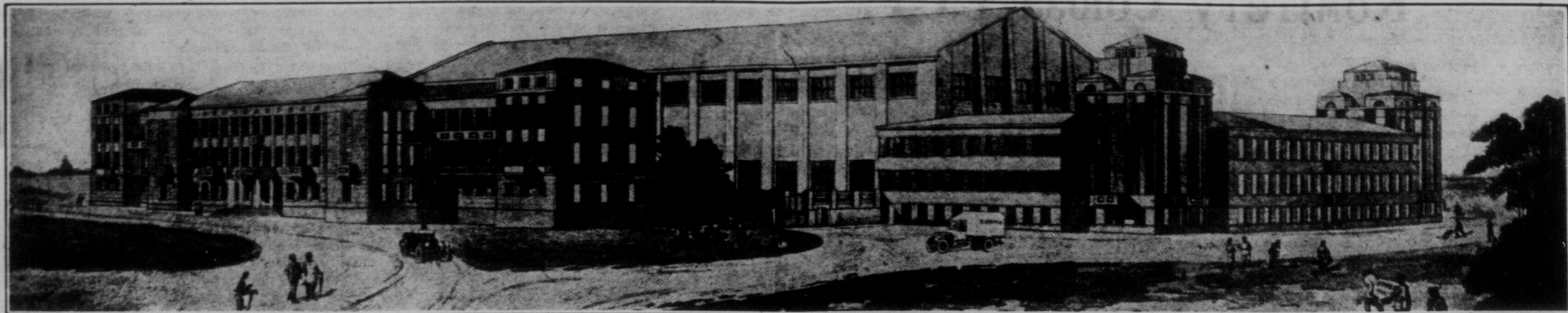
Радянська форма держави, пролетарська демократія, забезпечила участь мільонних мас у будівництві соціалізму. Героїчні зусилля гірників-металістів, текстильників та інших загонів пролетарської армії; пролетарсько-радянська переробка всіх органів управління згоди до інду; постійне втягання мас до справи будівництва соціалізму на заводі й фабриці, в профспілці й госп-

НА ПОРОЗІ ДЕСЯТИРІЧЧЯ ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ ЦВК СРСР УХВАЛИЛО:

1. Що до виробничих фабричних робітників забезпечити протягом найближчих років перехід від 8-ми годинного робочого дня до 7-ми годинного робочого дня, не зменшуючи заробітної плати, для чого зобов'язати президію ЦВК й РНК Союзу РСР почати не пізніше, ніж через рік поступово здійснювати цю постанову в поодиноких галузях промисловості відповідно до розвитку переустаткування та раціоналізації фабрично-заводських підприємств і ростом продуктивності праці.
2. Збільшити протяг минулого року асигнування по держбюджету на робітничі житлові будівництва на 50 мільонів карбованців, щоб задовольнити житлову потребу робітників тих місцевостей, що найбільше терплять від житлової кризи.
3. Щоб поліпшити матеріальне становище бідноти і взагалі малоспроможного селянства, звільнити від єдиного сільсько-господарського податку, зверх звільнення уже від його 25 відсотків селянських господарств, додатково ще 10 відсотків селянських господарств.
4. Скасувати заборгованість селянських господарств по позичках, одержаних від держави в випадковій нерожаю в 1924 — 25 році. Зняти недомірки з селянської бідноти і надати пільги по недоїмках середнякам по сіл.-госп. податку за минулі роки. Надати пільги по недоїмках, штрафних, пенях маломажорним верствам міського й сільського населення по інших оподаткуваннях. Зобов'язати президію ЦВК СРСР видати відповідну постанову до дня 10-их роковин Жовтневої Революції.
5. Взяти на державний кошт землевпорядження всіх бідняцьких селянських господарств та малоспроможних господарств середньої, асигнувавши для того зверх кошторешних асигнувань, передбачених по бюджету на 1927-28 рік, додатково 10 міль. карб.
6. Доручити президії ЦВК й РНК СРСР опрацювати закон, що до поступового забезпечення коштом держави осіб старого віку з малоспроможних шарів селянства і подати його на наступний з'їзд рад СРСР.
7. Асигнувати додатково зверх кошторешу по єдиному держбюджету на 1927 — 28 рік 15 мільонів карбованців на шкільне будівництво в селах та фабрично-заводських селищах.
8. Збільшити розміри допомогоних фондів для військових інвалідів не менше як удвічі.
9. Виключити з винищених кримінальних кодексів Союзних Республік вживання смертної кари як засобу соціального захисту у всіх справах, крім справ про злочини державні, воєнні та збройні розбій.
10. Доручити президії ЦВК пом'якшити заведені судовими присудами або в адміністративному порядку засоби соціального захисту що до всіх засуджених, за винятком активних членів політичних партій, що ставлять своєю метою знищення радянський лад, розтратників і хабарників.

Голова Центрального Виконавчого Комітету СРСР
М. КАЛІНІН.
Секретар ЦВК СРСР
А. ЕНУКІДЗЕ.
Ленінград, 15. жовтня 1927 р.

Радянська кіноматографія до 10-их роковин жовтня

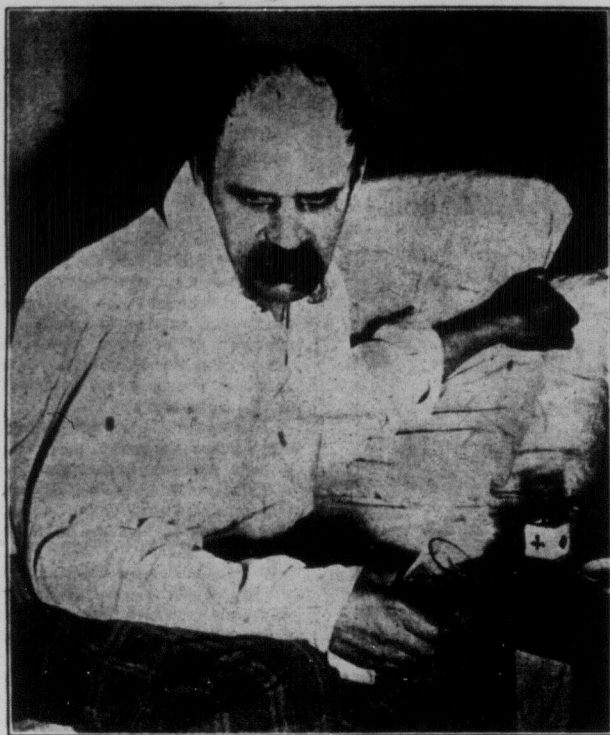

"УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛІВУД"! БУДОВА ВЕЛИЧЕЗНОЇ КІНО-ФАБРИКИ В КИЇВІ, ЯКА НЕВДОЗІ ЗАКІНЧУЄТЬСЯ І ПРИСТУПАЄ ДО ПРАЦІ.

РОЗВИТОК РАДЯНСЬКОЇ КІНОМАТОГРАФІЇ ЗА ОСТАННІЙ ЧАС.

Кіноматографія, або як її тут називають "мувінг пікчерс", побіч величезного театрального видавництва чимраз більше починає відігравати культурно-освітню роль, а це й не менше політичну. Кіноматографія чимраз більше жовіює всі галузі громадянської діяльності. Про кіноматографію, як засіб агітації й пропаганди та міжнародної інформації говорять тепер у всіх урядових кабінетах, міністерських офісах, навіть в салях засідань Ліги Націй. Папа римський, для підтримання духа вірності серед своєї "пастви", також вживає кіноматографію.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО ПЕРЕД СМЕРТЮ.

Це образок з фільму "Тарас Шевченко". Роллю Т. Шевченка виконує артист Бучма.

Одним найбільше розвинена кіноматографія в галузі театральній. Але що театр також служить тій класі, яка панує в даній країні, то в буржуазних країнах кіноматографія є тепер величезним засобом в руках буржуазії для поширення своїх ідей і вловування своїх думок в уми суспільства.

Найбільше розвинена кіноматографія в Злучених Державах. Злучені Держави виробляють більше кіно-фільмів, як всі інші країни разом взяті. Американська кіноматографія має колосальний внутрішній ринок, а одночасно вона поставила свої фільми цілому світові. Недавно померший в Нью-Йорку американський кіно-магнат Маркус Лев ще в 1923 році, побіч величезного театрального видавництва чимраз більше починає відігравати культурно-освітню роль, а це й не менше політичну. Кіноматографія чимраз більше жовіює всі галузі громадянської діяльності.

Кіно американський кіно-магнат Маркус Лев ще в 1923 році, побіч величезного театрального видавництва чимраз більше починає відігравати культурно-освітню роль, а це й не менше політичну. Кіноматографія чимраз більше жовіює всі галузі громадянської діяльності.

Але ми тут хочемо говорити не про американську а про радянську кіно-індустрію.

Коли ще 28. вересня 1923 року кореспондент газети "Нью-Йорк Ворлд" запитав того самого Маркуса Лева про стан кіноматографії в Радянському Союзі, то він відповів:

"Радянська Росія ніколи як продуцент як конкурент не грає ніякої ролі, але там є величезний ринок для американських фільмів. І колись в Росії буде так само багато театрів, як зараз є в Злучених Державах. Можливо Росія тоді розвине свою продукцію, але до цього ще далеко".

Ми не будемо тут сперечатися з Левом чи довго, або коротко візьме часу, щоб радянська кіноматографія розвинулася до урівня американської, але мусимо признати йому рацію, що він правильно оцінив, що крім величезного ринку для американських картин — Радянський Союз розвине свою сильну кіноматографію.

Розмір газетної статті не дає нам можливості дати докладний огляд розвитку радянської кіноматографії за останніх кілька років, але скажемо, що він

перейти далеко прокукування Маркуса Лева.

Перш всего нема надії, щоб радянський ринок був величезним для американського кіно-виробництва. Не тому, що він не-величезний, але тому, що свита американської кіно-продукції не для радянського ринку шита. Якщо радянський ринок дійсно задовольняє свої вимоги великим відсотком фільмів американського чи німецького виробництва, що замість розширити для него свої двері — він їх звужує, збільшуючи свою власну продукцію.

Візьмим за приклад Радянську Україну. На Радянській Україні було у відсотках:

Закорд. фільмів	Рад.
В 1924 р.	88 12
В 1925 р.	84 16
В 1926 р.	72 28
В 1927 р.	66 34

На Україні дуже швидко зростає кіноматографічна продукція. ВУФКУ (Всеукраїнське Фотокіно Управління), що виробляє й заводить цілою кіноматографією на Україні, є по величині другою в Радянському Союзі фірмою. Більшою від неї є тільки російське Совкіно.

Покищо ВУФКУ має дві кіно-фабрики, в яких виробляє фільми: власну в Одесі, а другу, рентовану в Ялті, в Криму. Однак саме тепер будується в Києві величезна кіностудія, показана в горі на образку, яку навіть за кордоном називають "Український Голівуд". Вся фабрика буде закінчена в 1928 році й пущена в рух. Ця одна київська кіно-фабрика буде виробляти і випускати до 50 картин на рік, а це ще більше змінить цифри на некористь закордонних фірм.

Радянська кіноматографія розвивається тепер повним ходом. Розуміється, ще далеко до того, щоб вона дорівняла американській й ми певні, що вона це нехотуко їй дорівняє, але американські й взагалі закордонні фільми, з ворожим для працюючих ідеологічним змістом, вона випре із свого ринку. Вже в останніх часах на Україні фільми радянського виробу сягають 60 процент.

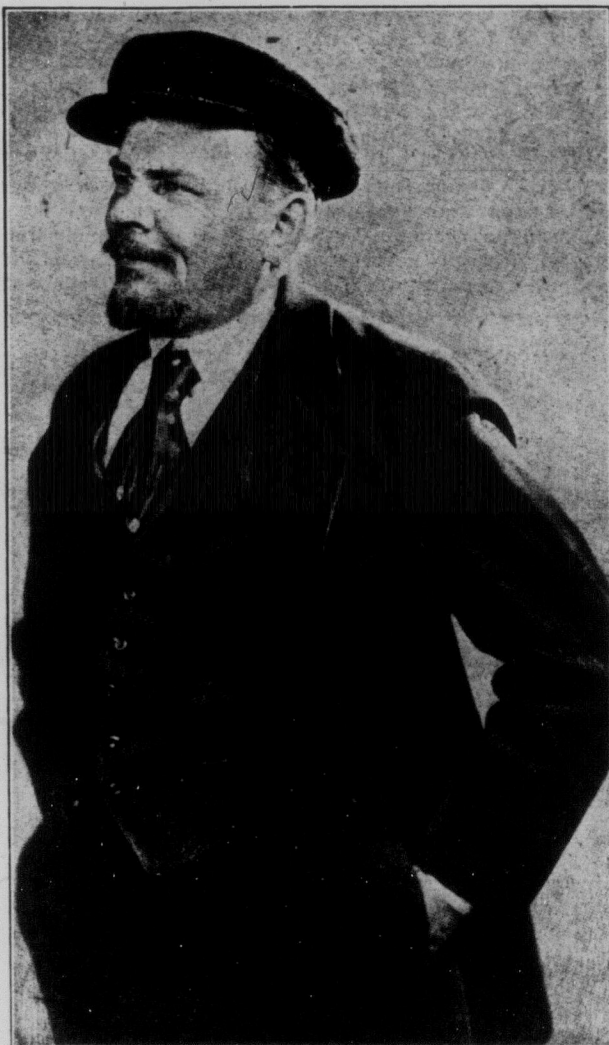
Але ж бо радянські фільми пробивають собі шлях і за кордон. В багатьох великих містах Європи показуються вже великі радянські фільми, головні в Німеччині, Австрії, Бельгії, Франції, Чехословаччині, "Броненосець Потьомкін", "Мати" за повістю Горького й багато інших вже облетіли тисячі європейських кінотеатрів. Останніми часами ВУФКУ почало випускати й свої фільми за кордон. Розуміється, що при найкращо-

му своему розвитку радянська фільма Європи не завоює вже просто хоч би тому, що вона ідеологічно ворожа буржуазії й буржуазія її не допустить. Але, як каже "Кіно", журнал української кіноматографії, не-далеко вже той час, коли само ВУФКУ вироблятиме по 100 картин на рік і обслужуватиме Україну головним чином власними картинами.

Яка-ж різниця між радянською фільмою, а американською чи буржуазно-європейською? Різниця перш всего

в трудовим українським народом польська шляхта та такі власні отамани (історична фільма "Тарас Трасило"); воно показує панцизанні часи (фільма "Микола Джеря"). Радянська фільма показує революцію 1905 року ("Броненосець Потьомкін"); військове повстання 14. грудня 1825 року (фільма "Декабристи"); боротьбу з польською шляхтою в 1920 році (фільма "П.К.П." — Штудський Купів Петлюру); радянська фільма показує навіть революційний повстання робітників

3 ФІЛЬМИ "ЖОВТЕНЬ".

Робітник з Новоросійська, Никандр, так подібний до Леніна, що у фільмі "Жовтень" грає роллю Леніна майже не характеризований. Це його справжня фотографія.

та, що радянське кіно поставлено на службу трудовим масам так само, як все інше в Радянському Союзі. Воно малоє мінусе, сучасне й майбутнє людини в такому світі, в якому воно дійсно було й є, висвяючи його з класового боку. Воно показує, як гитилі панидичі та царські посіпаки працюючий народ (фільма "Тарас Шевченко"), як за часів Запорозької Січі зупадалися над-

цтва за кордоном (фільма "Тамбур"). Та тут всего не перечислиш. Тепер на Україні закінчено знімання фільми "Борислав сміється", а почато знімати "Захар Беркут" — обидві інценцізовані за повістями Івана Франка. Почато також знімати фільму з останньої революційної боротьби українського народу Західної України за вивіль з польсько-шляхетського ярма.

До 10-их роковин Жовтня ВУФКУ виготовило спеціальні кіно-фільми: "Українська Соціалістична Радянська Республіка" й "Цемент", як також фільму п. н. "Одинадцятий", в якій змальовано огляд розвитку народного господарства України.

Російська кіноматографія приготувала до 10-их роковин дві великі фільми: "Жовтень" і "Десять днів, що потрясли світ", за описом Жовтневого перевороту Джана Ріда.

ВУФКУ до 10-их роковин Жовтня встановило на селах України 1000 сталих кіно-театрів. Серед селян є дуже великий попит на кіно-фільми, але поступ затримується браком електрики на селах. Дальша кифікація села тісно звязана з електрофікацією, яка в

Радянському Союзі, а на Україні зокрема, поступає дуже швидким темпом.

Радянське кіно не працює по одному встановленому шаблону. Воно, як величезний культурно-освітній, виховачий, політично-пропагандовий і організаційний чинник — старасться задовольнити всі шари радянського громадянства. Воно поділяється на такі головні галузі: на першу, комерційну. У всіх містах України є кіно-театри, що працюють виключно з комерційною метою. Це є економічний засіб, на якому розвивається кіно. Комерційні кіно-театри оплачують виробництво й дають йому доходи, сприяють дальшому розвитку.

Друга галузь — клубна, культурно-освітня. Для цієї

галузі виробляють спеціальні картини, які за дуже дешевою ціною, а часто й безплатно обслуговують працюючі маси міста (робітничі клуби, школи і т. ін.).

Третя галузь — селянська. Для неї є фільми, що надаються спеціально для селян і вони демонструються з культурно-освітньою метою по селах в селянських будинках і театрах.

Взагалі радянське кіно, яке тепер дуже гарно зростає й перероджується в світлі майбутнє, відіграє в житті трудящих радянської країни величезну роль не тільки як театральне видове, як розрада, але як величезний культурно-освітній, пропагандовий і організаційний чинник.

В.Слинець.

ДНІПРЕЛЬСТАН.

(Завтрішне.)

Цвіте червона Україна.
Де хвиля в беріг б'є дзвінка,
там, де Дніпро греміть і лине
уже поставила турбіни
міцна робочого рука.

Пороги, вежі мурі, брами...
І от, над шумами ріки
спокійні велетні дінамо,
де золотими двигунами
біжить за склою маховиком.

Колес і кроків біганина...
Хто дав рогами? Якої титани?
Шаленим током Україну
непереможно і невпинно
жене в Комуни Дніпрельстан.

І день, і дні, і дні, і рими,
бальорний крок, бальорний спіл...
Шумлять міста... А десь над ними
у небі арками легкими
цівте мереживо мостів.

Немов пожега на небокраї,
од нього в барвах дзвона.
То неженерливо, без краю
Україна домнами ковтає
моря огненні чавуна.

Кому фантазія і сні ці
в потоці марин і горинь?..
Нещаче струни, залізничі
у блеску райдужному кричі
біжать у мряну далечини.

О, багранійте, хмар овали!
В руках у нас стихії гать.
Гулять дроті над полем чалим,
і там, де банди панували,
електропотяги летять.

Вагоні рууть повітря груді,
через мости в азнами мчать.
А за віном трудящій люде
про те, що є, і те, що буде,
поміж собою гомонять.

У місті сивію юрбою
робітники на працю ідуць.
Кричать гудьки, мов сурми бою,
і трактор тягаючою
у поде чорну річку путь.

Там, де соня привітно лине
в село долиною з горі,
згучить із вікон піснине,
і у садку за сивім тинюм
веселий гомін дітвори.

Не марно йшли ми до загину,
несли в поля пожежі гнів...
Цвігуть веселкою хвиляни,
і старий Савута з України
нову Америку зробив.

Сумна коса і зір чудовий
комусь присвистали давно...
вишніві губи, чорні брови,
пісні двочі вечерові
і шум акації в віско...

Прощальний шум... Хіба забуде...
Горить під місцем мій штик...
і патроніш хрестом на груді...
А за Дніщем в погонах люди,
і зброї дзвін, і плач, і крик...

Не марно йшли ми до загину
на крик розпачливий: — Війна!
Немов у лузі та каліна,
колись печальна Україна,
тепер весела сторона.

Бушують зорями майдани,
ясна для кожного мета.
І певний крок греміть і тане...
Міста, міста! Струні титани
побди зброю золота!

Готові всі завжди до бою.
Лиш гасло здійметься ясне,
земля загостне під холодою
і даль грозою світовою
непереможно спалахне.

Які ясні навколо лиця!
То сивоблузний пройшли...
Іх руки вдаль, немаче птахи,
воми підвални і кричі
під мур республік підвали.

У вишній плакатів кліччи:
В майбутнє путь! В майбутнє путь!
Трамвай дзвін, гудки, обличчя...
А нічого клуби робітничі
роями шумними гулять.

Ми форт мічний зробили з краю:
на мурі мур, на гаті гать...
Проектор небо розскає,
і золоті аери зграї
в його проміні мерехтять.

Жаданий день не за горою,
коли повстань ударити ток.
Ідуць полки, і дзвонить зброя
Команда з рою і до рою,
Ряди хита ритмічний крок.

Ідуць полки. Накал: — Начати! —
В майбутнє путь. В майбутнє путь.
За ними танки і гармати,
немаче велетні горбаті,
рядами грізними повзуць.

А небо тихе і безомовне,
на ранок — зоряні гай.
Ідуць полки, й поля бововни
За ними шумом ніяким, повним
хитають кучері свої.

Команда рве посулі гони,
ритмічно показує штиль.
На ободі полум'я червоне...
І на скорбні кордоні
тривожають вороги.

Ідуць полки, нема їм краю,
од них у даль просласть тинь.
А Дніпрельстан горить і грає,
він рай земний зробив із краю
для шастя інших поколінь.

Шумить Дніпро... Керують люди
дзвонити сиз гудке, салне.
Машини дмуть могутні груді...
С.Р.С.Р. дала це чудо
незламна воля В. К. П.

В росі Тарасова могила,
навколо крива і чавун...
Спокійно спи, поете милий,
яке протягли над світом крила
мішій республіки Кому.

В бетони й сталь наш край закутий,
нам не страшний ворожий стан!
Минуло: "бути чи не бути"...
Над сивню буйного Савути
про це вірує Дніпрельстан.

Харків 1926.

Капіталізм робить з часописів
капіталістичні підприємства,
зброя для наживи для багачів
і знаряддя одурювання
працюючих.

Працюючі роблять свої часописів
знаряддя освіти й організації
всіх трудящих мас. Зміняйте
це знаряддя українських
працюючих мас в місяці
листопаді.

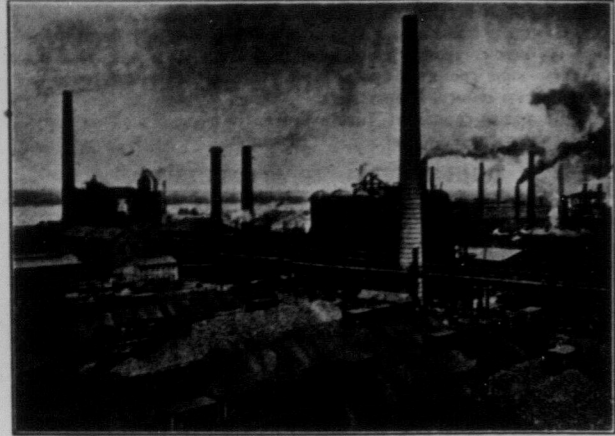

На образку з лівого боку показано будівництво сценарія на одеській кінофабриці до фільму "Борислав сміється". Праворуч вхід до одеської кінофабрики. Внизу два малих образки з фільми "Борислав Сміється", за повістю І. Франка.

РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОЇ СИЛИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА.

Всупереч очікуванням капіталістичного світа, серед якого Радянський Союз мусить знаходитися і яким він оточений та в супереч фактові, що царська влада лишила країну відсталого, економічний розвій першої в світовій історії пролетарської держави йде неспинно й стає швидше.

Відбудова знищеного війною народного господарства вже зроблена і Радянський Союз вступає тепер в епоху розбудови того господарства. Він намічує плани поширення на нові лінійні техніки — нових винахідів і поліпшень.

Один з великих Дніпропетровських заводів на Україні.

Відновлення торговельних зв'язків з сусідами та з іншими державами починається щойно від 1920 р., по ліквідації горючої війни і блокади.

Основою заграничної торгівлі є державний монопол. Лише державні торговельні установи можуть вести торгівлю з іншими державами. Приватні особи не можуть, хіба за спеціальним дозволом. За кілька років ці державні установи мали поверх широту білоруської торгівлі. В 1920 р. ця торгівля вносила лише 30,000,000 карбованців.

Нова велика електрична Шчерівська станція в Донбасі; на Україні, збудована й відкрита минулого літа.

Починаючи з фінансним 1926-27 роком Рад. Союз починає вивозити більше, чим ввозити, бо піднісся продукція радянського промислу і рільництва. Вивозить нафту, газолін, вугіль, залізну руду, хлібне зерно і пр. Від 1. жовтня минулого року до 30. червня ц. р. вивезено з Рад. Союзу товарів на суму 577,700,000 карб., а привезено чужого товару на 505,500,000. І хоча перед війною дії поминки вивозили хлібного зерна більше, як тепер його вивозиться, то тепер продукція хлібного зерна є чим більша, як була перед вій-

ною. Але тепер населення само споживає більше хліба, як перед війною. Давніше селяни хліба не їли багато, а вживали більше житнього. Тепер навпаки: селянство їсть більше пшеничного хліба, а житю продає. Не лише з пшеницею таке, але й з іншими продуктами села: маслом, яйцями, м'ясом і т. д. Колись була драчка, був випис і селяни мусили продавати, віднімаючи останнє від власного рота. Нині 35% селян звільнені від податку, отже не мають потреби продавати ті продукти в такій кількості, як давніше продавали.

Зірвання торговельних зв'язків з Британією ніяк не пошкодило розвою радянської промисловості і загального добробуту, бо тих товарів, які радянська влада не могла купити в зарозумілих Англії, вона купила в інших країнах, головним в Німеччині, Злучених Державах і Скандинавії. Бачать твєдодобі британські консервати, що зробили дурницю, та не випадає їм плювати собі в лице.

Величезні засоби в творчій людській силі та великій природній багатстві Радянський Союз на рівні з Злученими Державами і хоч фабрична промисловість Рад. Союзу є далеко менша, як Злуч. Держав, суцільна система народного господарства в Союзі дає йому змогу дорівняти до цього урівня.

А. Міколай.

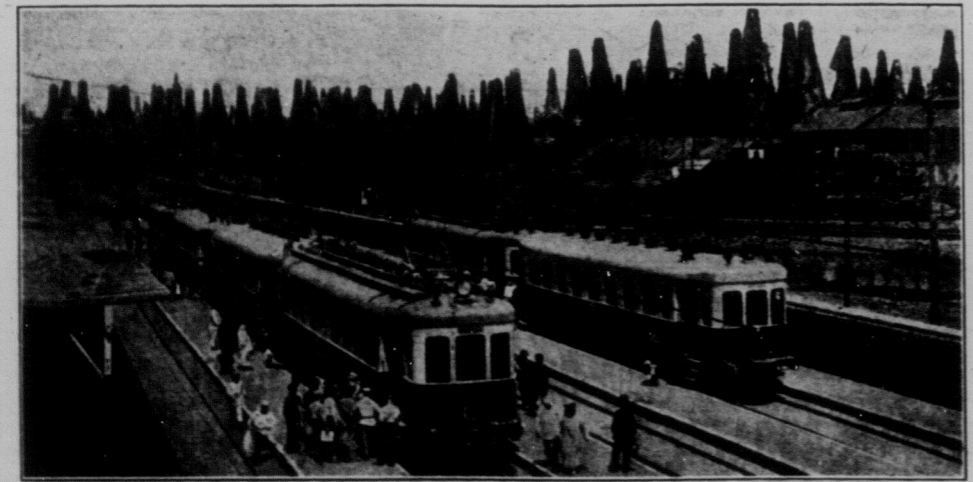
ПОЛІПШЕННЯ СТАНОВИЩА СТУДЕНТСТВА.

Раднарком ухвалив запровадити в життя кілька заходів, щоб поліпшити становище українського студентства.

Ухвалено збільшити кількість стипендій на 3,350, довівши загальну кількість до 25,000. Усім підприємствам та установам, що видавали цього бюджетного року персональні стипендії, запропоновано продовжувати виплату цих стипендій поки стипендіати не закінчать навчання. Особливі уваги надано житловій справі. Асигновано 600,000 карб. на будівництво та ремонт приміщень для студентства. З цієї суми 275,000 одержує Харківський округкомком, по 125,000 київський та дніпропетровський, 7% одеський. До того округкомкоми повинні асигнувати такі самі суми зі своїх коштів.

В одному з найкращих театрів Радянської України, "Березиль", підготована робота до найближчого сезону в повному ході. П'єсу "Яблуневий полон" опрацював режисер Борник, П'єсу "Войчек" Біхнера розроблює режисер Л. Курбас. Теж Л. Курбас ставить нову п'єсу М. Куліша "Народний Малахай", а режисер Тягно приготує драму М. Ірчана "Підземна Галичина" і п'єсу "Отель". Одночасно з цією роботою в театрі провадиться велика праця над акторами. Запрошені викладачі-фахівці читають лекції з української мови, роблять постановку голосів, провадять вправи по фізичній культурі і плясці.

ЗА ШО НЕНАВИДЯТЬ НАФТОВІ КАПІТАЛІСТИЧНІ ПАРАЗИТИ С. Р. С. Р.

На цьому образку показано один з осередків нафтової продукції в Баку, на радянському Кавказі. Радянська нафта тепер успішно конкурує з американською та англійською нафтою на світовому ринку.

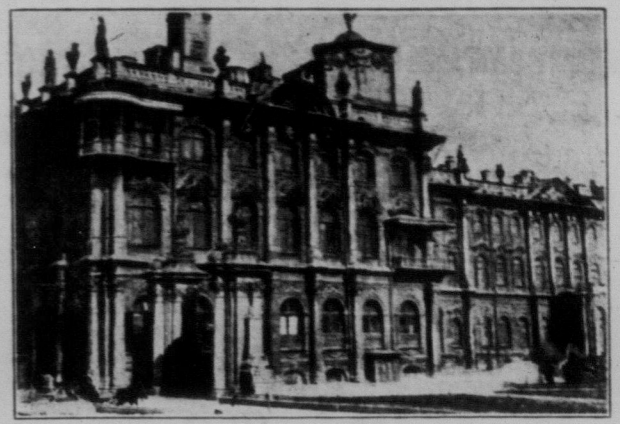
Палати праці в Радянському Союзі

Колісь, ще до революції, були на Україні лише палати пануючої класи, палати визискувачів — так само, як би й тепер в цілому капіталістичному світі. Чи чули ви десь про палати праці в капіталістичних країнах, яким ще й держава давала б підтримку?

Ні, ви про таке не чули й не почуєте. Зате ви всюди побачите палати-клуби великих капіталістичних організацій, до яких працюючим дістатись тяжко, як на саме небо (коли-б воно справді існувало).

зосереджені в Києві до революції. Те саме було й по цілій Україні, хіба в дещо меншому розмірі — залежно від величини міста. В Одесі, наприклад, це був найбільший центр погромницької агітації, як в Києві.

Під ці дворянські клуби та "собранія" відведені були найкращі будинки в містах, з розкішними садами, з зеркальними стінами, немаче в казці. Навіть не віряться. — як пише про це в київській "Пролетарській Правді" Григорій К., що було саме так. Якось оглядлив

Бувша царська зимова палата в Ленінграді, нині Музей Революції.

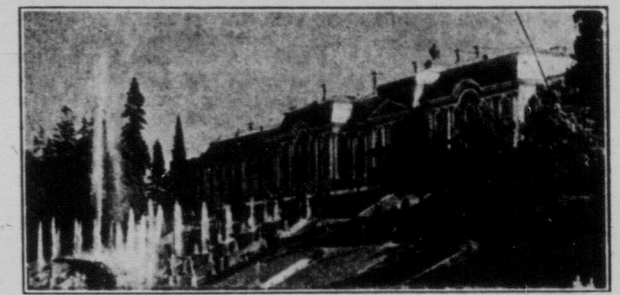
забравши всі оті бувші "собранія" під робітничі клуби, дійшло до того, що бракує приміщень під клуби. І так по цілій Україні. Всі буржуазні клуби перетворено в робітничі, віддано під клуби багато інших бувших панських будинків, і їх вже не вистарчає та тепер по всій Україні будується десятки нових величезних Палат Праці.

В самому Донбасі, вуглево-

чим. Люде йдуть, щоб побачити п'єсу, послухати концерт, подивитися на фізичні вправи, які їм принесли організації. І цим самим провадиться агітація за притягненням людей до клубів, розбуджується в людях почуття до активної колективної праці.

На селах таку саму роботу виконують селянські будинки й хати-читальні. В багатьох селах селянські будинки також

ЦАРІВ НЕМА, АЛЕ ФОНТАНІ ГРАЮТЬ.

Бувша царська літня палата в Петергофі, нині музей для працюючих.

індустріальні центри України, до 10-их роковин Жовтневої революції збудовано десять Палат Праці.

Що в тих клубах робиться? Там відбуваються зібрання, доклади, дискусії; там є великі театральні сали, бібліотеки, читальні, кімнати для спорту; там працюють політично-освітні гуртки, гуртки фізичної культури, драматичні, музичні, хо-

містяться в бувших поміщицьких палатах. В інших селах селяне збудували собі нові будинки, а в інших менших позасіновували хати-читальні. В них також відбувається та сама праця, хіба що в меншому розмірі, як в містах, бо сказано-ж село — не місто.

Всі ці клуби, як і селянські будинки зв'язані із своїми центрами, з Києвом, Харковом,

Бувша палата князів на Кримі, тепер санаторій для хорих робітників і селян.

ральні, або, як каже Григорій К., "гуртки всілякої музики — від гармонії і балайки до духових і струнних оркестрів, інколи з високою кваліфікацією".

Ці клуби стали осередками перевиховання мас і наближення їх до ідей революції. Коли в клубах стає тісно, а головню літом, коли можна розвинути працю на дворі, ті що навчилися в клубах, вносять свої здобутки на площі перед багатотисячною масою. Сукцесами й неділями цітом в Києві відбуваються клубні вистави на майданах чи в парках і притягають по 50,000 гляда-

Москвою й іншими великими радянськими центрами, з науковими, кооперативними, сільсько-господарськими і індустріальними інституціями, радіо-апаратами. В клубах і селянських будинках слухають їх члени не тільки викладачі на різні теми, концертів і співів власних місцевих сил, але через радіо-гучномовці слухають вони ріжних радянських політичних і культурно-освітніх установах — з Москви, Києва, Харкова. Така величезна роль Палат Праці на Україні. І ними тепер рясно Україна всіянна.

Мусій.

Будинок робітничого клубу в Донбасі, на Україні. До 10-их роковин Жовтня збудовано й відкрито в Донбасі десять таких нових Палат Праці.

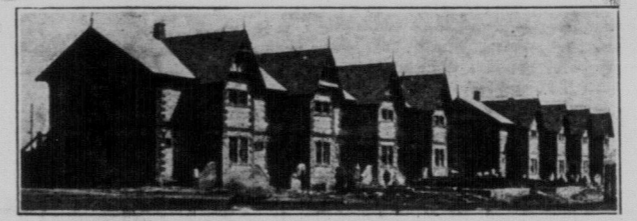
Однак, коли в так званих "демократичних країнах" існують подекуди сям-так споряджені біденські робітничі клуби, то в бувшій царській Росії нічого подібного до робітничих клубів не існувало. А коли й траплялося щось посереднє між робітничим-міщанським-буржуазним клубом, то на Україні й це було російське й служило розсадником русофікаторства, а не культурного оствомлення мас в класовому й національному дусі.

Ми беремо за приклад такий український культурний центр,

казка, що була колісь дійсно, якийсь тяжкий кошмар, що його уважали за нормальний стан".

Бачите — радянський громадянин нині, в 10-ту річницю Жовтневої революції, не вірить, не хоче вірити, просто дивується, що воно колісь таке було.

Коли так, — спитаєте ви, — то що там тепер є на місці цієї "огидливої казки"? А тепер там є те, що ті всі дворянські клуби, офіцерські, кузєцькі, комерційні та інші "собранія" перетворено в робітничі клю-

Нові мешкальні будинки для робітників в Донбасі. Радянська влада будує цілі села для помешкань робітництва у індустріальних центрах.

к Київ. До Жовтневої революції був в Києві "Дворянський Клуб", в якому мільонер Бродський грав в карти з генерал-губернатором; було "Офіцерське Собраніє", в якому тільки офіцери царської армії було "Кулєцьке Собраніє", в якому грали в карти й весело провадили час купці; було тришки нижче за него "Коммерське Собраніє", в якому найбільше танцювали; був ще "Клуб Приказчиков", де аматори (клерки, що працювали в магазинах), грали сантимен-

би, в осередки класової освіти, у великі культурні огнища, перетворено їх в Палати Праці. Ми даємо слово вище згаданому Григорію К., який в "Пролетарській Правді" пише:

"Жовтень розбив підвални, що на них трималися такі клуби (царсько-погромницькі), і творить нові форми життя, творить новий побут. Широке поле прідане й клубній самодіяльності. Клуб стає центром, навколо якого повинні гуртуватися трудящі, організатори громадського, колективного побуту, але не на основі карт і пив'я, а на основі здорового відпочинку і розумної розваги. Но-

ТАМ, ДЕ КОЛІСЬ БУЛИ КНЯЗІ.

Перепрацьовані й хорі робітники набираються здоров'я в одному з бувших панських будинків, нині санаторій для трудящих на одеській лимані.

тальні драми та співали такі самі романси; був клуб "Родина", в якому запічні українські патріоти ходили у вишиваних сорочках, а про політику говорили між собою пошепки, бо туди заглядали царські шпівони; було ще "Общественное Собраніє", де кадетські (буржуазно-ліберальствующі) інтелігенти грали в "вінт", "преферанс", та показували чорні сотні дулю в кишені; були ще чорносотенно-погромницькі "Русское Собраніє", "Союз архангела Михаила", союз "Духлавий Ореол" і численні "Чайніе союзу истинно-русского народа", в яких проповідувалися погроми, вчилися різати ножами та бити гумовими киями.

Ось які розсадники царсько-погромницької культури були

ний клуб відривав від старого побуту, від старого сприймання життя, виховуючи нову свідомість, нові потреби, нову людину.

"Клуб у побуті став його невід'ємною ознакою. Він поволі став ніби одною великою сем'єю трудящих. Навіть старі люди йдуть у клуби. А мольда — вона вся тут. Клуб по-маленьку чи рийнує маленьку родину для великої, бо він дає більше, ніж може дати маленька сім'я."

Ось що каже самий мешканець Києва — каже, що навіть

КЛУБ ПОЛІТИЧНИХ ЕМІГРАНТІВ ЗАХ. УКРАЇНИ В ХАРКОВІ.

Загальні збори політичних емігрантів Західної України (Галичини, Буковини й Волині) в Харкові 20. березня 1927 р.

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

ВІДКРИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ РОБІТНИЧОЇ БІБЛІОТЕКИ.

Едмонтон, Алта.

В суботу, 22 жовтня ц. р. в годині 8.30 вечером відбулося в Укр. Роб. Домі в Едмонтоні святоче відкриття української робітничої бібліотеки, з приводу чого відбувся концерт мітинг. В цьому святі взяли участь всі відділи наших братніх організацій, з яких кожний мав своїх промовців.

На заочатку концерту-мітингу мішаний хор відспівав "Інтернаціонал", після чого виступив т. І. Сембай з довгою промовою, в якій поспів значіння літератури і її впливу на розвиток суспільства.

Після промови т. Сембай мішаний хор відспівав пісню Леонтовича — "За гори сіножко дежить", а т-ка М. Шевчук виконала сольову пісню "Чаруючі очі" в супроводі гітари. Своєю чудовою контра-альтом т-ка Шевчук зробила велике враження на публіку, яка нагородила її бурєю оплесків.

Далше виступив з промовою в англійській мові представник від Компарті, т. Лейман, який говорив на тему: "Книжка й робітничий клас", а за ним представник від Парті Праці — Гікс, який розказав про значіння науки.

Наука — велика сила й зброя. При допомозі науки робітничий клас розбив капіталізм і збудує новий, кращий світ. По скінченню цієї промови наші маленькі солдати й декламатори продовжували програму концерту як саде: т-ка С. Семкович відспівала сольово "Черемшина" в супроводі гітари на п'яно т-ки С. Козакевич, а т. П. Жукевич віддекламував "Образець фармія". Найбільше одначе подобалися публіці сольові пісні т-ки Джені Строч — "Котик" — "Жабка й жабенята", які своїм комічним змістом так розсміяли публіку, що вона від сміху не могла втихомиритися.

На кінець промовляли ще промовці від Р.З.Т. — т. Н. Дранута, від Секції Молоді — молодий т. Данилюк і від Живівдів — т-ка Зень. Між тим наснів привітний лист від дра. Мегаса, що його прочитав т. Сембай, а також мандолинова орхестра відіграла кілька гарних пісень.

Концерт — свято закрити хор, який відспівав "Червоний Пропор". Таким чином українська робітничка організація в Едмонтоні може похвалитися, що одним великим культурним здобутком — робітничою бібліотекою, яка налічує пошкою кругом 700 книжок в українській мові.

Хай-же й надалі нашим класом буде: Смерть темноті! Хай живе робітнича освіта й класова свідомість! Роборка Е. Строч.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ РОБІТНИЦІ.

Ерідл, Алта.

Дня 15 жовтня ц. р. вечером т-ка Д. Буликівська вибралася автомобілем в товаристві свого дружини в десятильній донечки та ще 4-ох інших осіб в дорогу з Ерідла до Дромгелера. По дорозі — у віддаленому миль від міста, трапилася нещаслива пригода з автомобілем, в якій т-ка Буликівська дізнала таких тяжких ушкоджень, що вона померла невдовзі після привезення її до шпиталю. Всі інші учасники цієї пригоди дізнали легших ушкоджень і їхньому життю не загрожує ніяка небезпека.

Покійна т-ка Буликівська родом зі Слободзеї — Ранарне, на Буковині, чисила 29 років життя і приїхала щойно перед роком зі старого краю до Канади. Вона була активною членницею місцевого відділу Р.З.Т. в Ерідл, Алта, і також секретаркою жіночого освітнього комітету (відділу ТУРФД) в нас пошкою нема).

Мі похорон відбувся в Дромгелері в такій порадку: дня 23 жовтня привезено її тіло до Укр. Роб. Дому в Дромгелер, де знало фотографію, а орхестра відіграла "Жалібний марш". Після прашальної промови т. Стефанюка похоронний похід рушив на кладовище, де т. Давидюк попрощав в останнє покійну товаришку, а орхестра ще раз відіграла "Жалібний марш". Сні спокійно, дороба Товаришко, а земля хай буде доброю пером!

П. С. Т.

ВІДІЛ Р.З.Т. ДЛЯ В.О.К.

Кімберлей, Б. К.

Дорогі Товариші! Посилаємо Вам \$13.36, які зложили на місячних зборах відділу Р.З.Т. в Кімберлей, Б. К., на Вишній Освітній Курс садуочучі товариші й товаришки. По \$2.00: Ф. Місюра, С. Призюк. По \$1.00: П. Гордей, М. Гарас, Н. Бачинський, К. Бачинська, Г. Гринюк, Т. Гринюк, М. Стрільчук.

По 50 ц.: П. Гринюк, А. Українець, І. Чопей, І. Осачук, Е. Кінш. — Разом \$13.50.

По заплаченому 14 центів за монордер, остане \$13.36, які й пересилаємо Вам на В.О.К.

Всім жертводавцям щира подяка. Г. П.

ПОДЯКИ ГОЛОВНОМУ ЗАРЯДОВІ Р.З.Т.

Саскатун, Саск.

Оцим складаю щира подяку Головному Зарядові Р.З.Т. за виплачення мені заповоги в сумі \$14.00 за два тижні моєї слабости.

Дякую теж опікунам хорих і іншим товаришам і товаришкам в Едмонтоні, які відвідували мене в часі слабости.

Кожний робітник і кожна робітниця повинні належати до цієї заповоної організації, бо здоров'я й життя їх всьди грозить небезпека, де-б вони не були. А хто є членом Р.З.Т., той добре забезпечений на вський випадок.

Катерина Юрійчук.

Бруа Майнс, Алта.

Оцим висловлюю товариську подяку Головному Зарядові Р.З.Т. за виплачення мені заповоги в сумі \$42.00 за час моєї нездобиности до праці в наслідок покаління ноги. Рівно-ж дякую місцевому зарядові й опікунам хорих за те, що мене відвідували під час моєї недуги.

В залученні пересилаю поштовою переказ на \$5.00, які прошу розпреділити як саде: \$2.00 на приют Р.З.Т., \$2.00 на передплату "Ф. Ж." і \$1.00 на пресовий фонд "Ф. Ж."

А кінці хочу сказати кілька слів до товаришів і товаришок по праці, що не є членами нашої організації Р.З.Т., щоб вони подумали над своїм життям і старалися забезпечити себе й свої родини на випадок слабости, каліцтва або й смерті. Одиноке забезпечення для робітника в таких випадках може дати тільки Р.З.Т.

Хай-же ніхто не легковажить собі своєї власної долі і не зволікає з дня на день, бо час не стоїть, а летить, мов куля і кожна хвилинка може принести нам щось нового. Для робітника-ж це нове різко колиє добре, а наоборот — оно, звичайно є новою журбою, терпінням і злиднями. Головно-ж для нас, чорноробів-робітників, які працюємо в майнах, фабриках, по залізничних шляхах, фізично і т. ин., кожна найближа хвиля непевності.

Пощуваючи за роботою по майнерських кемах, мені доводилося чути багато скарг від майнерів на їх непевне життя, на різні й дуже часті нещасливі випадки, а що найважливіше, — я чув від нещасного майнера скарги, що зазнав фізичних ушкоджень, що він зробив помилку, що на перший погляд Р.З.Т. не вступив до нього.

Тому, товариші робітники, не відкладайте так важкої справи на пізніше, бо колиш буде жалувати й нарікати самі на себе. Вступайте до Р.З.Т., бо такої опіки, яку дає ця організація своїм членам, ми не знайдемо в ніякій асекураційній компанії.

Робітникам місце тільки в робітничих організаціях! Л. Куліній.

Тімміс, Онт.

Складаю подяку Головному Зарядові Р.З.Т. за виплачення мені заповоги в сумі \$25.00 за три тижні моєї нездобиности до праці в наслідок покаління пальця на нозі.

Всі робітники і робітниця, що ще не є членами Р.З.Т., кінці, щоб не гаяли часу й ставали в ряди організації робітників, бо в організації наша одинока надія на краще майбутнє, а зокрема в Р.З.Т. наше одиноке забезпечення на випадок слабости, каліцтва й нездобиности до праці! Михайло Мимрик.

Крідл, Онт.

Оцим складаю щира подяку Головному Зарядові Р.З.Т. за виплачення мені заповоги в сумі \$23.00 за час моєї нездобиности до праці в наслідок покаління пальця при роботі. Заразом дякую секретареві відділу Р.З.Т. за те, що відвідував мене під час недуги.

При цій нагоді відзиваюсь до всіх товаришів і товаришок одоельчан, які ще досі стоять поза нашою робітничою організацією, щоб вони вступили негайно до Р.З.Т., бо ніхто нам не стане до помічі, тільки наше дороге Р.З.Т. Найкращим приміром в цьому хай їм послужить осятка пригода одного з моїх знайомих товаришів: Через скаління пальця при роботі він дістав затроєння крові, в наслідок чого лікарі віддали йому щира руку. Тепер він нещасний каліца, нездобиный до праці, хоч ще молодий. І ходить він поміж людей і просить милостині. Коли-ж я спинаю його, чому він не вписався до Р.З.Т., він лиш годово помахав і з жалем промовив: "Ех, коли-б я був знав, що мене стріне таке нещастя!"

От і маємо такий аргумент, що кращого й не треба: "Коли-б ми знали, що нас чекає!". Але біда саме в цьому, що ми не знаємо і тому мусимо бути приготувані на все.

Тому будемо розумні тепер, а не аж після того, коли вже за пізно буде! Всі ставаймо в ряди Р.З.Т., поки ми здорові!

І. Мехкота.

Порт Артур, Онт.

Оцим складаю щира подяку Головному Зарядові Р.З.Т. за виплачення мені заповоги в сумі \$12.00 за час моєї недуги. Заповога ця була великою допомогою для мене, принесла мені велику моральну плітку і додала зарплати до праці в користь Р.З.Т.

Дякую рівно-ж опікунам хорих, що відвідували мене під час моєї недуги. В кінці заклинаю всіх робітників, які не є ще членами Р.З.Т., щоб мавово вступали до нього, бо ніхто не знає, що його чекає в майбутньому. Григорій Николаичук.

Колмен, Алта.

Я отримав чек на суму 70 доларів від Головного Заряду Р.З.Т., за що складаю йому щира товариську подяку.

Рівно-ж дякую всім товаришам і товаришкам, які відвідували мене в шпиталі, а в першу чергу мандолиновій орхестрі з Лейблеса, яка плас своєї поїздки в околиці Кросс Пест Пес відвідала й мене в шпиталі в Колмен, чим справила мені велику радість.

З вдячністю згадую теж опікунів хорих, що поза своєю щоденною працею працює відвідували мене приватно дінями й вечорами, як також т. Малачука, який приносить мені наші робітничі газети і листи, і всіх інших товаришів і товаришок з їхні щира дарунки.

Я не знаю, чи зможу й коли-будь віддячитися Вам всім, дорогі товариші й товаришки, за що Вашу щирість і прихильність до мене. Але бурючі свідомим чого, що цю щирість Вашу маю завдячити мій приналежності до організації, і бажаю хоч дрібно віддячитися їй самій організації Р.З.Т., жертвуючи зі своєї додаткової заповоги 10 доларів на приют Р.З.Т.

Бажаючи нашому дорогому Р.З.Т. швидкого розвитку і в майбутньому, і прошу кінці всіх товаришів і товаришок не забувати про мене й надалі так довог, як довог я буду оставати в шпиталі.

Василь Кузик.

Савт Поркюпайн, Онт.

Оцим складаю щира подяку Головному Зарядові Р.З.Т. за виплачення мені заповоги в сумі \$105.00 за десять днів моєї слабости. Також дякую опікунам хорих і взагалі товаришам і товаришкам, котрі догадали мені як різного в часі моєї слабости, а зокрема дякую тов. і т-ні Данилюкам, що забрали мене зі шпиталю після моєї операції до своєї хати (не дякуючи на те, що я не міг спусити своєї ноги з постелі) і опікувалися мною, як різним, до кінця моєї слабости.

Тож тепер я кінці всіх робітників і робітниць, що ще не є членами Робітничого Заповоного Товариства, щоб ставали в ряди цієї дорогої організації, бо це одна організація на канадській землі, яка дасть нам найкращу поміч — як моральну, так і матеріальну, якої не отримайте ніде і від своїх рідних. Бо різні не все разом і в одній місцевості і не все можуть помігти. А наше Робітниче Заповоное Товариство є по цілій Канаді, відноситься до своїх членів по братерськи і зі скорою допомогою як в часі слабости, так і після смерті члена виплачує заповогу його рідним.

Правда, що є і другі товариства буржуазні, ось приміром як асекураційні компанії, але вони не на те заснувалися, щоб помігти робітників, але на те, щоб висисувати робітників, бо як робітник в часі якого припаду звертається до них за допомогою, то вони винують всякі причини, що будто-би робітник нарочно хотів собі зломати руку, чи там ногу, до чого наймають фальшивих свідків, щоб тільки не заплатити належної допомоги. А як що заплатять, то лише якусь частину, кажучи, що вони дали це від себе, як милостиню.

Тому я взиваю всіх робітників і робітниць цілої Канади, щоб не було між нами ані одного, який не належав-би до нашого Робітничого Заповоного Товариства.

Хай живе і розвивається наша організація! Емануїл Паук.

КОРИСТАЙТЕ З ОФЕРТИ "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ" В ЛИСТОПАДІ.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ П СТАВАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТНИКАМИ "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ" В ЛИСТОПАДІ ЗА ПОЛОВИНИ ЦІНИ! — ВІДНОВЛЯЙТЕ Й ВІРВНУЙТЕ ЗАЛЕГЛУ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" В ЛИСТОПАДІ Й ВИБІРАЙТЕ ПРЕМІЙ В КНИЖКАХ.

На час листопадової кампанії допомоги українській робітничій пресі — "Українські Робітничі Вісті" знизили для всіх нових передплатників цілорічну передплату на половину. Хто з нових передплатників зложить в листопаді \$2.00 передплати на "Українські Робітничі Вісті", той діставатиме їх через цілий рік по три рази на тижнях. Роблять це "Укр. Роб. Вісті" тому, щоб дати нагоду найбільшому робітничому й фармерів стати їх передплатниками. Користайте із цієї нагоди самі й переказуйте про це своїм знайомим. Не трайте такої доброї нагоди, бо від 1. грудня "Укр. Роб. Вісті" знову коштують \$4.00 на рік.

Кожний старий передплатник, що відновить або вірвине свою задегу цілорічну передплату на "Українські Робітничі Вісті" в місяці листопаді в сумі \$4.00, дістане в премії книжков вартости \$2.00, тобто на половину вартости тої суми, яку зложив на передплату.

Кожний, хто відновить або вірвине свою піврічну передплату в сумі \$2.00, той дістане книжков вартости одного долара. Хто відновить чи вірвине свою кварталну передплату в сумі \$1.00, дістане книжков вартости 50 центів.

Премії даємо тільки для старих передплатників і тільки з тих книжок, які є проголошені в нище наведеному списку. З цього повинні скористати всі старі передплатники, головні ті, які стали передплатниками "Укр. Роб. Вістей" в листопаді минулого року і премії в книжках не дістали.

Складаючи свою передплату — всі, що мають право на премію в книжках, повинні вибрати собі з цього списку книжков на таку суму, яка їм прислуговує, і засилаючи передплату й повну свою адресу, зазначити одієм такі книжки з цього списку, які бажають дістати в премії.

Тож використайте місяць листопад для себе як найкраще!

ПРЕМІЙ В КНИЖКАХ:

Теорія історичного матеріалізму (в оправі)	\$2.00
Зидні філософії (в оправі)	1.00
Зидні філософії (неоправлена)75
Т. Шевченко в світлі епохи (в оправі)75
В бурнях50
Проблеми пролетарської диктатури50
Фіція нації і національної незалежности35
Ціна крові (повість)25
Що таке всесвітній союз робітників25
Фабричні розмови про економію першого чоловіка і сучасних дивунів25
Роскази про сили природи, части I20
Перший бунтар комуніста15
Розмова про фізику15
Основні засади комунізму15
Введення в національну економію15
Радянське будівництво10
Що таке радянська влада і як вона будується10
Роскази про сили природи, части II10
Сучасне становище сільського господарства на Україні10
Хто такі комуністи і Причта про воду10

ПЕРША ДРАМА В ЦЬОМУ СЕЗОНІ: ОБ'ЇЗДКА ОРГАНІЗАТОРА ЛІГИ КОМУНІСТИЧНОЇ МОЛОДІ.

Стараннями відділу ТУРФДім в Іст Кидлонан Драмгурток при Укр. Роб. Домі в Іст Кидлонані з участю хору і орхестри відіграє в суботу, 5. листопада ц. р. в Укр. Робітничім Домі в Іст Кидлонані прегарну драму на 5 дій М. П. Старицького п. н.: "ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ".

Драма взята з народного життя на Україні в минулому. Буйне життя молоді по селах нагадує нам, що і ми пережили молоді літа й сьогодні по селах в старому краю діється те саме. Переплітана ця драма від початку до кінця хоррором й сольовими піснями а закінчується трагедією. Бере в цьому представленню участь 30 осіб в мандолинова орхестра. Драмгурток докладає всіх старш, щоб шукку виставити якнайліпше.

Ціна квитків: 35 ц. для дорослих, 15 ц. для дітей. Початок точно в годині 8.30 вечером.

ДО ВІДОМА ЧЛЕНАМ У.Р.Д. В ІСТ КИДЛОНАН, МАН.

Оцим подається до відома членам відділу ТУРФДім в Іст Кидлонан, що в неілю, 6. листопада в годині 7.30 вечером, відбується місячний збори. Обов'язком всіх членів прибути на збори на означений час, бо є важкі справи до полагождення.

Заряд.

Член організації, що не читає своєї газети, подібний до того господаря, що не оре своєї ниви.

Оскар Раєн, секретар Всеукраїнського Виконавчого Комітету Л. К. М.

В ПЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ГЕРОЇВ!

СТАРАННЯМ ЛИСТОПАДОВОГО КОМІТЕТУ, ДРАМ-СПІВГУРТОК ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ

— відіграє —

В СУБОТУ, 5. ЛИСТОПАДА 1927 Р.

В УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ

славному драму з під пера тов. М. Ірчана

ДВАНАЙЦЯТЬ

Цього місяця кінчається п'ять літ з дня смерті незбутніх українських революціонерів: Степана Мельничука, Петра Шеремети і Івана Цепка. Вони віддали своє життя за везла українського працюючого народу з кітві польської шляхти. В їх пам'ять т. Ірчан написав цю славу драму, а українські робітничі гільді вшанують ту пам'ять, коли громадню придуть на виставу "Дванайцять" в Укр. Роб. Домі в суботу, 5. листопада.

Приходить громадню! Тикети набувають вчасно, щоб не жалували, коли бракує місця!

ЦІНИ ТИКЕТІВ: 50, 40 і 25 ЦЕНТІВ.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

Тикети можна набувати кожного разу в буфеті Укр. Роб. Дому, а в день представлення при касі.

В НЕДІЛЮ, 6. ЛИСТОПАДА, ВІДБУДЕТЬСЯ В УКР. РОБ. ДОМІ ВЕЛИЧАВІЙ КОНЦЕРТ-МІТІНГ, ПРИСВЯЧЕНІЙ ДЕСЯТИ РІЧНИЦІ ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ І ІСНУВАННЮ РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ. УЧАСТЬ ВІЗЬМУТЬ МІШАНИ МУЗИЧНІ І СПІВАЦЬКІ СИЛИ ПРИ УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ ІСНУВАННЯ РАДЯНСЬКИХ РЕСПУБЛІК!

СТАРАННЯМ МІСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ КОМПАРТІ КАНАДИ У ВІННІПЕГУ

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 6. ЛИСТОПАДА 1927 Р.

В СТЕНД ТЕАТРІ

(на Мейн стріті, між Джеймс і Руперт)

ВЕЛИЧАВІЙ Концерт - Мітінг

ДЛЯ ВІДСВЯТКУВАННЯ ДЕСЯТОЇ РІЧНИЦІ ІСНУВАННЯ РОБІТНИЧО-СЕЛЯНСЬКОЇ ВЛАДИ.

ПРОМОВЛЯТИ БУДУТЬ ТОВАРИШІ: Л. МОРИС, ДЖ. НАГАНА І М. ПОПОВИЧ.

В КОНЦЕРТОВІЙ ПРОГРАМІ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ ПЕРША ГРУПА ДІВОЧОЇ МАНДОЛИНОВОЇ ОРХЕСТРИ.

Десять річниця пролетарської революції в Радянському Союзі є найбільшим святом працюючих цього світа. Це перший раз в історії людства робітники й селяни успішно повалили буржуазний лад, захопили владу в свої руки й закрили мішу пролетарську державу. На заєсть всім ворогам працюючих — робітничо-селянський Радянський Союз стоїть трітко вже 10 років і міліє з кожним днем. В десяті річницю захоплення влади працюючими в бувшій Росії — робітники Винніпегу повинні гільді відсвяткувати цей великий історичний день і масово прибути на Концерт-Мітінг у Стенд театру.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 2.30 ПО ПОЛУДНІ.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Повідомляється всіх членів Живівдів у Винніпегу, що в понеділок, 7. листопада ц. р. відбується місячний збори. Початок зборів в годині 8-їй вечером. Присутність всіх членів пожадана, бо дуже важкі справи є до полагождення. Нових членів радо вітаємо.

Заряд.

Хто читає, той знає! Але щоб було що читати, треба про це подбати. Подбайте-ж, щоб ви стали читачем "Укр. Роб. Вістей" в листопаді.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого одоельчана Костина Гавуку, з села Новоселів, пов. Сятичів, Галичина. Я їхав разом з Костином Гавукою зі старого краю до Канади ще в 1910 році. Хто про його знає або він сам, прошу написати на пошту адресу, за що щира віддячує.

Figor Kolajuk

91 Trinity St., (133) Toronto, 2, Ont.

НА ПРОДАЖ дім новий, шойно укінчений під ч. 462 Геловой ул. Величина 22x28, кухня 10x13, пивниця під цілим домом, форнес, електрика до води і до печі. Хто хотів-би набути теплий і відповідний дім ч. дім, хай зголодиться під ч. 863 College Ave., (133) Winnipeg, Man.

Укр. Роб. Вісти за \$2.00 цілий рік! ВСІ НОВІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ, ЩО СКЛАДАЮТЬ \$2.00 ПЕРЕДПЛАТИ В МІСЯЦІ ЛИСТОПАДІ, БУДУТЬ ОДЕРЖУВАТИ "УКР. РОБ. ВІСТІ" ЧЕРЕЗ ЦІЛИЙ РІК. СТАРІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ, ЩО ВІДНОВЛЯЮТЬ ПЕРЕДПЛАТУ В МІСЯЦІ ЛИСТОПАДІ, ОДЕРЖУЮТЬ КНИЖОК НА ПОЛОВИНУ ТОЇ СУМИ, ЩО ВИСЛАЛИ НА ПЕРЕДПЛАТУ. КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!